

รายงานเวทีเสวนาเดอะเนทเวิร์คครั้งที่ 2/2552
“Green Office ให้สำเร็จด้วยความร่วมมือ :
Successful Green Office through Partnerships”
วันพฤหัสบดีที่ 27 สิงหาคม 2552 เวลา 12.30-17.00 น.
ห้องบันยัน 1 โรงแรมบันยันทรี กรุงเทพฯ (สาทรใต้)

ร่วมสร้างสรรค์โดย

สารบัญ

	หน้า
1. รายงานผลการเสวนาเดอะเนทเวิร์คครั้งที่ 2/2552	3-12
2. เอกสารแนบที่ 1 บันทึกเวที	13-35
3. เอกสารแนบที่ 2 กำหนดการเสวนาเดอะเนทเวิร์คครั้งที่ 2/2552	36
4. เอกสารแนบที่ 3 รายชื่อองค์กรที่เข้าร่วมเสวนา	37
5. เอกสารแนบที่ 4 ผลการประเมินจากผู้เข้าร่วมเสวนา	38-40

1. หลักการและเหตุผล

เครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจและภาคประชาสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ เดอะเนทเวิร์ค ได้จัดเสวนาเดอะเนทเวิร์คปีละสามครั้ง ร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ ภายใต้กรอบคิดเรื่องการสร้างห่วงโซ่คุณค่าทางสังคมในการดำเนินธุรกิจ (Creating Social Value Chain) ร่วมไปกับการสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อพัฒนาสังคมไทยสู่ความยั่งยืน ด้วยหัวข้อการจัดเสวนาที่มุ่งสร้างปัจจัยสำคัญสู่ความร่วมมือในการพัฒนา ด้วยประเด็นต่างๆ เช่น การพัฒนาองค์กร ประเด็นการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สมาชิกและผู้สนใจได้เข้าใจปัจจัยในการสร้างรากฐานที่สำคัญต่างๆ ของการพัฒนาความยั่งยืน ดังที่เดอะเนทเวิร์ค ได้มุ่งพัฒนา “ต้นธารแห่งความร่วมมือ” สู่การพัฒนาสังคมไทยอย่างยั่งยืน

Green Office หมายถึง ระบบการดูแลสำนักงานให้เป็นมิตรต่อผู้ที่อาศัย ต่อสภาพแวดล้อม และ ื่ออาหารต่อสังคม โดยใช้ฐานความรู้เรื่อง Carbon Footprint ที่ทางมูลนิธิโลกสีเขียวเรียกว่า “รอยเท้าผากโลก” ทำให้สามารถรับรู้ที่มาถึงสาเหตุที่ทำให้โลกร้อน ด้วยการสืบสาวลึกเข้าไป ก็พบว่า การมุ่งบรรเทาปัญหานี้ ด้วยการลดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ (Co2) สู่อากาศนั้น อาจยังไม่เพียงพอ สิ่งสำคัญคือ จะทำอย่างไรให้มนุษย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันจะช่วยลดปริมาณการปล่อย Co2 สู่อากาศ การทำ Green Office จึงเป็นแนวทางหนึ่ง ซึ่งสามารถริเริ่มทำได้ง่ายๆ และพัฒนาสู่ระดับการดำเนินการที่ลึกซึ้งและมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยเริ่มจากการลดปริมาณขยะในองค์กรลงเรื่อยๆ จนกระทั่งให้เหลือศูนย์ในท้ายที่สุด การใช้พลังงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เป็นต้น

กระแสการรณรงค์เรื่องโลกร้อนในปัจจุบันของสังคมไทย ยังคงวนเวียนอยู่กับการรณรงค์เรื่องการใช้ถุงผ้า หากว่าการรณรงค์การใช้ถุงผ้านี้ มิได้มุ่งเน้นการพัฒนาจิตสำนึกของผู้ใช้และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภค รวมถึงจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมและการเข้าถึงองค์ความรู้เรื่องการลดละ และใช้สิ่งของให้เกิดประโยชน์สูงสุด การ

รณรงค์เรื่องการใช้ถุงผ้าดังกล่าวอาจนำไปสู่การเพิ่มปริมาณการปล่อย Co2 จากการผลิตถุงผ้า และการเพิ่มปริมาณถุงผ้าจากการครอบครองของแต่ละคน อีกทั้งยังคงมีพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรที่สิ้นเปลืองดังกล่าว

ดังนั้น หากทุกบริษัทหันมาทำความเข้าใจเรื่อง Green Office เป็นกลยุทธ์สำคัญในการบรรเทาภาวะโลกร้อน ด้วยการเริ่มลงมือทำกิจกรรมต่างๆ ประเภท ปร้อมๆ ไปกับปรับพัฒนาพฤติกรรมของบุคลากรที่มีความเสี่ยงต่อการเพิ่มปริมาณการปล่อยคาร์บอนทั่วโลกไปนี้ ย่อมเป็นการช่วยสนับสนุนให้เกิดการทบทวนแนวทางการทำ CSR ในบริษัทว่าจะเลือกทำเพียง In-Process หรือ After Process หรือจะหันมาทำ Integrated CSR อันเป็นแนวทางที่มุ่งสู่กระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืนและนำจิตวิญญาณสู่องค์กรธุรกิจนั้นๆ ให้เกิดการตระหนัก เรียนรู้ พัฒนาและปรับปรุง ด้วยการทำ Green Office ของตนเอง และในกระบวนการนี้ องค์กรต่างๆ อาจได้พบนวัตกรรมที่นำไปสู่การคิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่ยั่งยืน นำเสนอสู่ตลาดเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภคในการร่วมบรรเทาปัญหานี้ร่วมกันอย่างแท้จริง

ในการจัดเสวนาเดอะเนทเวิร์ค ครั้งที่ 2/2552 หัวข้อ “**Green Office ให้สำเร็จด้วยความร่วมมือ** (Successful Green Office through Partnerships) นี้ได้รับการสนับสนุน และความร่วมมือจากบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) โรงแรมบันยันทรี กรุงเทพฯ Stockholm Environmental Institute, สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม (CSRI) และเดอะเนทเวิร์ค (ประเทศไทย) ซึ่งจัดขึ้นวันพฤหัสบดี ที่ 27 สิงหาคม 2552 เวลา 12.30-17.00 น. ณ โรงแรมบันยันทรี กรุงเทพฯ ถนนสาทรใต้

2. ผู้เข้าร่วมเสวนา

ผู้เข้าร่วมเสวนาทั้งหมด มีจำนวน 121 ท่าน

- ภาคธุรกิจ จำนวน 63 ท่าน
- ภาคประชาสังคมและการศึกษา จำนวน 54 ท่าน
- ภาคสื่อมวลชน 4 ท่าน

3. พิธีเปิด

งานเสวนาเริ่มต้นด้วยการกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมเสวนาโดย มร.โจเซฟ เบ็ค รองผู้จัดการทั่วไป โรงแรมบันยันทรี กรุงเทพฯ ซึ่งทางโรงแรมฯ ได้ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันในการต่อสู้เรื่องโลกร้อน ภายใต้โครงการ “The World is in our Hands” และได้มีกิจกรรมส่งเสริมและรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อมตลอดทั้งปี และงานนี้ก็ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดงานในครั้งนี้

พร้อมกันนี้ ได้มีการรายงานถึงวัตถุประสงค์การจัดเสวนาเดอะเนทเวิร์ค โดย คุณเกษม กิตติอำพน คณะกรรมการ เดอะเนทเวิร์ค (ประเทศไทย) ดังนี้

1. เพื่อเชิญชวนธุรกิจร่วมสร้างความร่วมมือระหว่างธุรกิจ พนักงาน คู่ค้า ลูกค้า และองค์กรต่างๆ ในการร่วมกันดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญที่สุดต่อความยั่งยืนของโลกใบนี้
2. เพื่อความเข้าใจความรับผิดชอบหลักของธุรกิจในการเชื่อมโยงห่วงโซ่คุณค่าภายในสู่สังคม (Inside-out Linkage) **อย่างสร้างสรรค์และมีกลยุทธ์ในด้านสิ่งแวดล้อม** การเชื่อมโยงความสำคัญของกิจกรรมย่อยด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของแต่ละองค์กร ที่สร้างผลกระทบ (Impact) ที่มีคุณค่าสำคัญต่อสังคม เพราะไม่ว่า
 - การบริหารขยะเหลือศูนย์ ธุรกิจองค์กรเดียวก็ไม่สามารถทำให้ประสบความสำเร็จได้
 - การลดการใช้พลังงานหรือการใช้พลังงานทางเลือกก็ไม่สามารถทำได้โดยไม่มีองค์ความรู้
 - การรณรงค์เรื่องการใช้ถุงผ้า หากไม่รณรงค์ด้านจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมและการเข้าถึงองค์ความรู้เรื่องการลดละ และใช้สิ่งของให้เกิดประโยชน์สูงสุด การรณรงค์เรื่องการใช้ถุงผ้าย่อมเพิ่มการปล่อย Co2 จากการผลิตถุงผ้า และการเพิ่มปริมาณถุงผ้าจากการครอบครองของแต่ละคน และยังคงมีพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรที่สิ้นเปลือง

- การทำกิจกรรมเพื่อสังคมด้านสิ่งแวดล้อมจะเกิดความยั่งยืนไม่ได้หากปราศจากความร่วมมือของคนในพื้นที่ หรือองค์ความรู้ในเรื่องต่างๆอย่างลึกซึ้ง
3. เพื่อส่งเสริมให้องค์กรต่างๆ ร่วมกันพัฒนา Green Office และ มุ่งองค์ความรู้เรื่องการคำนวณค่าการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ (Co2) จากการจัดกิจกรรมพัฒนา Green Office และกิจกรรมสิ่งแวดล้อมอื่นๆ

และก่อนเข้าถึงงานเสวนา ผู้จัดได้เรียนเชิญคุณสุวรรณา จุ่งรุ่งเรือง ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนงาน สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ที่ระลึกให้กับผู้ร่วมสนับสนุนการจัดเสวนาได้แก่ โรงแรมบันยันทรี กรุงเทพฯ Stockholm Environmental Institute สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

(ภาพจากซ้ายไปขวา : คุณสุวรรณา จุ่งรุ่งเรือง มอบของที่ระลึกให้ตัวแทนจากสถาบันธุรกิจเพื่อสังคม(CSRI)และบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน)ผู้ร่วมสร้างสรรค์เวทีเสวนาเดอะเนทเวิร์คครั้งที่ 2/2552 และถ่ายรูปหมู่ร่วมกับวิทยากรจาก Stockholm Environmental Institute พิธีกรและคณะทำงานเดอะเนทเวิร์ค)

**4. การปาฐกถา “นโยบายความร่วมมือสร้างกรุงเทพฯเมืองน่าอยู่ :
แค่ปรับเปลี่ยนวิธีคิดและพฤติกรรม ก็สามารถช่วยกรุงเทพฯได้”**

โดย สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร

เป็นการกล่าวปาฐกถา โดย คุณสุวรรณา จุ่งรุ่งเรือง ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนงาน สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร คุณสุวรรณา ได้กล่าวว่า กรุงเทพมหานครเป็นสังคมเมืองที่มีประชากรอยู่หนาแน่นมีเขตปกครองกว่า 50 เขต ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงเรื่องโลกร้อนเป็นเรื่องใกล้ตัวมากขึ้นจนสัมผัสได้ การจัดการและพัฒนาสังคมเมืองหลวงเช่น กรุงเทพมหานครจึงต้องอาศัยความร่วมมือของคนทุกคน เพื่อให้กรุงเทพฯเป็นเมืองน่าอยู่หรือเพื่อบรรลุเป้าหมายของวิสัยทัศน์ของการเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมที่มีการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีความสมดุลไปพร้อมกับคุณภาพชีวิตของประชาชน

- ยุทธศาสตร์ที่จะนำสู่การพัฒนากรุงเทพฯที่ยั่งยืนได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแบบบูรณาการเพื่อมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางภูมิภาค (Strengthening Infrastructure for Regional Mega-City) การพัฒนาศักยภาพเมืองเพื่อก้าวทันการแข่งขันทางเศรษฐกิจและเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ (Developing

Strong Economy and Knowledge-based Society การพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม(Striving for Green Bangkok) การพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดี และมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม(Providing Good Quality of Life in Cultural Mega-City) และการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเป็นต้นแบบด้านการบริหารมหานคร (Mastering Best Service and Mega-City Management

- เป้าประสงค์ของกรุงเทพมหานครคือการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคด้านการขนส่งและสื่อสาร ด้านการศึกษา วัฒนธรรมและสุขภาพ ด้านการเศรษฐกิจ วิทยาการ ธุรกิจการเงินและสุขภาพ เป็นมหานครสีเขียวที่มีวิถีชีวิตและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อยู่ดีมีสุข

- การจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมกับประชาชน กรุงเทพมหานครดำเนินการจัดการอย่างมีส่วนร่วมกับประชาชนทั้งภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน รวมถึงการจัดการความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและผลกระทบจากสภาวะโลกร้อนเพื่อเผยแพร่ การรณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อมที่สามารถทำได้ง่ายโดยเริ่มจากพฤติกรรมของตัวเองเช่น การรีไซเคิล รีไซเคิล หรือรีไซเคิล เพื่อลดขยะ การปลูกต้นไม้เพื่อลดคาร์บอนไดออกไซด์ การลดการใช้พลังงานที่ปล่อยคาร์บอนและการใช้พลังงานทางเลือก นอกจากการมีส่วนร่วมกับประชาชนในกรุงเทพฯแล้วความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศก็มีส่วนสำคัญในการช่วยเสริมสร้างทั้งด้านกองทุนเงิน การสนับสนุนทางวิชาการ การเผยแพร่ข้อมูล การเสริมสร้างบุคลากร และการจัดการขยะ

นอกจากนี้คุณสุวรรณา ได้เชิญชวนให้ผู้เข้าร่วมเสวนามีส่วนร่วมในการลดภาวะโลกร้อนและช่วยสิ่งแวดล้อมในแบบง่ายๆ ไม่ต้องพึ่งเทคโนโลยีและไม่ซับซ้อน เพียงปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเล็กๆน้อยๆ เช่น การลดการใช้พลังงานในอาคาร เช่นการใช้หลอดประหยัดไฟฟ้า ใช้เครื่องปรับอากาศประหยัดพลังงาน ออกแบบอาคารประหยัดพลังงาน การลดและคัดแยกมูลฝอย มุ่งสู่ “ของเสียเหลือศูนย์” โดยการคัดแยกวัสดุรีไซเคิลออกขาย คัดแยกเศษอาหาร นำไปทำปุ๋ย อาหารสัตว์ แก๊ส การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ว่างของอาคาร เช่น ปลูกต้นไม้ ปลูกผัก ปลูกผลไม้ ให้นำอาคารให้มีไม้ยืนต้นมากขึ้น การบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยน้ำเสียลงคูคลองธรรมชาติ ใช้พลังงานทางเลือกในกิจการขององค์กร และการรณรงค์ให้พนักงานใช้รถบริการขนส่งมวลชน ปลูกต้นไม้ในบ้าน คัดแยกขยะนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ประหยัดพลังงาน อนุรักษ์คูคลอง

5. การบรรยาย “Green Office through Partnerships และคำนวณการปล่อย Co2 อย่างง่าย ๆ” โดย Stockholm Environmental Institute

เป็นการบรรยายโดย คุณ เวินแมน หลิว และ คุณดุสิตา กระวานชิต นักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม จาก Stockholm Environmental Institute (SEI) ได้บรรยายว่าปัจจุบันภาวะโลกร้อนก่อให้เกิดผลกระทบชัดเจนมากขึ้นพร้อมกับการปลดปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งจากการสำรวจในประเทศไทย แล้ว การ ค ม น า ค ม ข น ส ง มี การ ปล ด ปล ่ อ ย คาร์บอนไดออกไซด์สูงสุด รองลงมาเป็นภาคอุตสาหกรรม ผลกระทบจากภาวะโลกร้อนที่ชัดเจนคือ อุณหภูมิสูงขึ้น ฝนตกมากขึ้นหรือจำนวนวันที่ฝนตกมากขึ้น

ระดับน้ำทะเลสูงขึ้นโดยเฉลี่ยปีละ 25 มิลลิเมตร และได้เสนอแนวทางในการช่วยกันลดภาวะโลกร้อนและรักษาสิ่งแวดล้อมสามารถทำได้ 3 ระดับและวิธีการคำนวณการปล่อย Co2 อย่างง่าย ๆ ดังนี้

5.1 แนวทางการช่วยลดภาวะโลกร้อนและรักษาสิ่งแวดล้อม

- **ระดับบุคคล** เพียงแค่เริ่มจากตัวเราเองในแบบวิธีง่ายเช่นการเดินทางไปทำงานโดยรถโดยสารสาธารณะ การกินอาหารไทยเพื่อลดการขนส่งนำเข้าอาหารจากต่างประเทศ การรับประทานผักปลอดสารพิษลดการใช้สารเคมีหรือนำหลัก R มาใช้ควบคู่กับการดำเนินชีวิตอันได้แก่ Reuse – การนำกลับมาใช้ใหม่ Refuse-การปฏิเสธ Recycle-การแยกขยะ Repair-ปรับปรุงของใช้ให้คุ้มค่า Reduce-การลดใช้พลังงาน น้ำ ไฟ กระดาษ Replace-ใช้วัสดุที่สามารถทดแทนต้นไม้ได้ Remain-การบริโภคอย่างคุ้มค่า การใช้ของอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี Replenish- Reuse + Reduce หรือ Refill-เติมหมึกปรีนในตลับหมึกเก่า

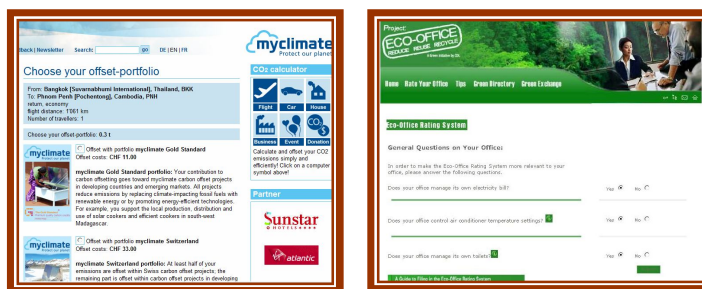
- **ระดับองค์กร** สำนักงาน/ออฟฟิศ ไม่ว่าจะเป็นตั้งแต่เรื่องระบบกันความร้อนของอาคาร เพื่อลดการปลดปล่อยพลังงาน การปรับปรุงถ่ายเทระบบและแสงว่าเราอยู่เมืองร้อนจะใช้ประโยชน์จากแสงอย่างไร การใช้ประโยชน์จากความร้อนภายนอกอาคาร การทำสีอาคารด้านนอก การทำสีกำแพงเป็นสีขาวก็จะช่วยสะท้อนแสงอาทิตย์ออกทำให้ไม่เก็บความร้อนไว้ในอาคารและทำให้เราไม่ต้องเปิดแอร์มากขึ้นใช้พลังงานมากขึ้น การใช้ระบบหมุนเวียนทางอากาศ การปรับเปลี่ยนระบบแสงสว่าง ที่สามารถปรับแสงได้ หรือการใช้ร่วมกับแผงโซลาร์เซลล์

- **ระดับนโยบายองค์กร** โดยมีการกำหนดปัจจัยและการติดตามผล เพื่อลดการปลดปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ เช่น การเดินทางไปประชุมสัมมนาต่างประเทศ ต่างจังหวัด การใช้อุปกรณ์ในสำนักงาน การซื้อของอุปโภคบริโภค โดยการเปรียบเทียบผลที่ได้กับปีที่ผ่านมา

5.2 วิธีการคำนวณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อย่างง่าย ๆ

วิธีการคำนวณการปลดปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์อย่างง่าย ๆ มีวิธีการคำนวณได้หลายวิธี และมีแหล่งก. ตัวอย่างตารางและสูตรการคำนวณ จากหลายแหล่งข้อมูลเช่น

ก. **www.myplanet.org** ซึ่งจะมีวิธีการคำนวณการเดินทาง การใช้ชีวิตประจำวัน แต่ทั้งนี้ผลที่ได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละประเทศ

ข. สูตรการคำนวณง่าย ๆ เช่น การคำนวณการใช้กระดาษในออฟฟิศ โดยคำนวณค่าใช้จ่ายสำหรับกระดาษในแต่ละเดือนเพื่อคำนวณค่า Co2 ที่ปลดปล่อยเป็นรายเดือน เช่น จากตัวแปรค่าการปลดปล่อยของกระดาษ 1 รีม = 2.95 ตัน/กม. และ 5.44 ตัน/กม. ที่ยังตกค้างในบรรยากาศ ปริมาณ

Co2 ที่ปลดปล่อย = จำนวนริม x ตัวแปรค่าการปลดปล่อย Co2 โดยดูตารางการคำนวณได้จาก เอกสารแนบที่ 1 บันทึกเวที หน้า 21

5.3 ปัจจัยสำคัญในการจัดการสำนักงานสีเขียวให้สำเร็จ

มาจากความร่วมมือของทุกคนในสำนักงาน โดยใช้กลไกความร่วมมือในสำนักงานเพื่อลดการปลดปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ ได้แก่

ก. การให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กร เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสร้างวัฒนธรรม “คาร์บอนต่ำ” ในองค์กร การตั้งเป้าหมายในการลด Co2 ทั้งระดับบุคคล เช่น การลดใช้กระดาษ ระดับโครงการ เช่น การเดินทางโดยเครื่องบิน และระดับองค์กร เช่น การใช้เครื่องมืออุปกรณ์สำนักงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอำนาจในการตัดสินใจ เป้าหมายสามารถเป็นได้ทั้งแบบสมัครใจและบังคับ ผลที่ได้สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการประเมินผลโครงการหรือบุคลากร

ข. การแจ้งข้อมูลให้กับพนักงาน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและสร้างวัฒนธรรมองค์กรเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การแจ้งข้อมูลปริมาณการปล่อย Co2 ระดับโครงการและบุคคลส่งผลให้บุคลากรพยายามลดการปลดปล่อย Co2 ทั้งนี้สิ่งสำคัญคือทำให้ความสำคัญของผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมตัว ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปสู่การประเมินผล และท้ายสุดคือ

ค. การสร้างแรงจูงใจ ให้กับพนักงาน ไม่ว่าจะเป็นการให้รางวัล ของขวัญ หรือโบนัส ซึ่งแรงจูงใจสามารถมีได้ทั้งด้านบวกและลบ เช่น ให้รางวัลกับคนที่ช่วยลด Co2 และลงโทษสำหรับคนที่มีพฤติกรรมในการเพิ่ม Co2 เป็นต้น

6. เสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ “ปัจจัยความสำเร็จคือความร่วมมือ”

เป็นช่วงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากนักปฏิบัติที่มาจาก 3 หน่วยงานทั้งภาครัฐกิจ คือ บริษัท เต็ดตรา แพ้ค (ประเทศไทย) จำกัด สถาบันการศึกษา โรงเรียนรุ่งอรุณ และ ภาคประชาสังคม มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์ โดยทั้งสามหน่วยงานได้ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การลงมือทำที่หน่วยงานของตนเอง ปัญหาอุปสรรคต่างๆ และปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ได้จากความร่วมมือนั้น มีองค์ประกอบและมิติได้บ้าง

(1) การจัดการขยะเหลือศูนย์ (Zero Waste Management)

โดย คุณอภิวัฒน์ เจริญอักษร โรงเรียนรุ่งอรุณ

“ของเสียเหลือศูนย์” เป็นโครงการจัดการทรัพยากรที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้มีแต่ “ธรรมชาติ” ไม่ใช่ “ขยะ” มนุษย์คือผู้อาทรพยากรทางธรรมชาติมาใช้ในรูปแบบต่างๆ ส่วนเหลือที่ไม่ต้องการก็เอามารวมกัน ส่วนที่ย่อยสลายก็กลายเป็นอาหารของดิน ดังนั้น “ขยะ” คือสิ่งที่เราต่างสร้างมันขึ้นมา วิธีการรีไซเคิล

จึงเป็นวิธีที่คุ้นเคยในการจัดการแต่จริงหรือ?..ที่สื่อถึงความตั้งใจทำเพื่อสิ่งแวดล้อม ความสำเร็จของการช่วยกันดูแลสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกองค์กรนั้นมีอยู่ 3 ประการ คือ ทิศทางของผู้บริหาร ที่เห็นความสำคัญและมองทุกสรรพสิ่งเป็นองค์รวมสัมพันธ์ถึงกัน คนทำงาน ที่ตั้งใจทำอย่างจริงจังและการสืบทอดส่งต่อให้กับคนรุ่นใหม่เพื่อสานต่อความตั้งใจ และสุดท้ายคือเป้าของความสุขของสังคม สิ่งแวดล้อมและโลกของเรา

Green Office เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เกิด “การลงมือทำ” ซึ่งไม่ว่าจะเป็น Green Office , Green Home ก็ต้องกลับมาดูที่ **Green lifestyle** หรือ **Zero Waste lifestyle** กับการมองตัวเราเองในการมีส่วนเริ่มต้นอย่างไร ซึ่งปัจจุบันนี้ lifestyle ง่ายๆที่สามารถทำได้ เช่น การพกถุงผ้า ตะเกียบ แก้วน้ำส่วนตัว หลอด ไว้ในเป้ เป็นต้น ซึ่งถือว่าเป็นการเตรียมตัวโดยที่เริ่มจากตัวเราเอง สิ่งเหล่านี้หากกร่วมกันค่อยๆทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป จะนำไปสู่การแบ่งปัน การสร้างกัลยาณมิตร สุดท้ายแล้วสิ่งที่ได้จะได้มากกว่า Green Office นั่นคือ ความสำเร็จร่วมกัน แผ่ขยายออกไปเป็นวงกว้าง

(2) การส่งเสริมการใช้และบริโภคทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

(LCA and Sustainable Consumption)

โดย คุณสินชัย เทียนศิริ ผู้จัดการฝ่ายสิ่งแวดล้อม บริษัท เต็ดตรา แพ้ค (ประเทศไทย) จำกัด

“..Green Office เป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถทำได้ไม่มีคำว่าสายแต่อย่าคาดหวังว่าวันนั้นมันจะสำเร็จ เพียงเลือกช้วิถีที่ดีที่สุดปรับและเปลี่ยนให้เป็นวิถีชีวิตของเราแล้วเราจะมี ความสุข..Green Lifestyle ไม่ใช่ Green PR..”

คุณสินชัยได้กล่าวถึงแนวทางที่จะช่วยกันเพื่อตอบคำถามถึงแนวทางในการช่วยโลกให้พ้นภาวะวิกฤตโลกร้อนด้วยการละเอียดต่อการใช้ชีวิตในการวิเคราะห์วงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ “กล่องเครื่องดื่ม” นับเป็นแรงบันดาลใจหนึ่งที่ทำให้คุณสินชัยได้เผยแพร่ข้อมูลอันเป็นประโยชน์เพื่อลดการเกิดขยะที่สามารถรีไซเคิลได้อย่างกล่องเครื่องดื่มที่หลายคนไม่เห็นคุณค่า “LCA” หรือ Life

Cycle Assessment ที่เรียกว่า วิถีชีวิตของผลิตภัณฑ์ จึงเข้ามาเป็นวิธีการ แนวทางในการวิเคราะห์ชีวิตเพื่อหยุดวงจรของการเกิดขยะ การวิเคราะห์วิถีชีวิตของผลิตภัณฑ์ไม่ยากเพียงแค่คิดถึงที่มาของผลิตภัณฑ์นั้นๆ ว่าทำจากอะไร มาจากไหน คำนี้ถึงกระบวนการผลิต รวมถึงระยะเวลาของผลิตภัณฑ์กับการใช้งานก่อนที่จะกลายเป็นขยะ การนำหลัก R มาใช้ ไม่ว่าจะเป็น **Recycle Reduce Refill และ Reuse** เป็นต้น สิ่งที่เราต้องทำคือ การตั้งอายุการใช้งานให้อยู่ยาวนานๆอย่างมีประโยชน์โดยการวิเคราะห์วิถีชีวิตของวงจรชีวิต แล้วค่อยนำเรื่องคาร์บอนไดออกไซด์ไปพิจารณาในแต่ละขั้นตอนว่าทำให้เกิด Co2 เท่าไหร่ อย่างไร ใช้พลังงานเท่าไร ดังนั้นสิ่งสำคัญคือ การวิเคราะห์ เช่น ปากกาที่หมดอายุการใช้งานแล้ว เมื่อถอดวัสดุออกมาก็จะพบส่วนประกอบไม่ว่าจะเป็นเหล็ก พลาสติก สปริง เมื่อเล็กๆเห็นก็เกิดการจินตนาการต่อถึงหุ่นยนต์ นี่คือการจินตนาการที่เกิดจากการรู้จักวิเคราะห์ ดังที่ไอน์สไตน์กล่าวว่า “จินตนาการสำคัญกว่าความรู้” ดังนั้น LCA คือตัวชีวิตเราเพียงแค่วิเคราะห์ว่ามันมาจากไหน แล้วจะไปไหนต่อ ไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่?..เท่านั้นเอง

ส่วนการบริโภคอย่างยั่งยืน หรือ การอยู่อย่างยั่งยืน คือความสัมพันธ์ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ผู้บริโภคต้องมีจิตที่เข้มแข็งเพื่อรู้เป้าหมายต่อการบริโภคอย่างฉลาดแล้วความฉลาดก็จะทำให้เกิดความยั่งยืน ความฉลาดที่คิดถึงความสัมพันธ์ของเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลที่ไม่ใช่เพียงการใช้จินตนาการ แต่ต้องมี Action เช่น การที่ทุกภาคส่วน Share ทรัพยากรที่มี ไม่ว่าจะเป็นเวลา เงิน คน มาร่วมกันทำเพื่อสังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อสนองความต้องการและความตั้งใจในการทำเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมบนฐานของทรัพยากรที่ตนเองมี รวมถึงการเห็นโอกาสทางธุรกิจและโอกาสที่เป็น Social Contribution เป็นการร่วมกับสังคมแบบง่าย ๆ ที่สามารถร่วมกันลงมือทำได้ไม่ยาก **“เปลี่ยนวิธีให้เป็นวิถีแล้ววิเคราะห์ให้ละเอียดกับการดำเนินชีวิตสู่การบริโภคอย่างยั่งยืน”** คุณสินชัยได้ทิ้งท้ายให้ทุกคนลองสำรวจตัวเองเท่าที่จะทำได้

(3) ปัจจัยสำเร็จของการทำกิจกรรมเพื่อสังคมด้านสิ่งแวดล้อม

(CSR for Environmental Program and Activities)

โดย คุณกิตติยา โสภณพนิช ผู้จัดการมูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์

“เพิ่มพื้นที่สีเขียวบนพื้นดิน เพิ่มพื้นที่สีเขียวในใจคน และปัจจัยความสำเร็จของกิจกรรม CSR ด้านสิ่งแวดล้อม(CSR for Environmental Program and Activities)”

โดย คุณกิตติยา โสภณพนิช

ผู้จัดการมูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์

**“..If you want a go fast, go alone. If you want to go far, go together :
ถ้าคุณอยากไปเร็วก็ไปคนเดียว ถ้าคุณอยากจะไปให้ไกลต้องไปด้วยกัน...”**

ความภูมิใจของมูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์คือการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของประเทศ พร้อมๆกับการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในใจคนเพราะทุกองค์กรทุกภาคส่วนมี “คน” เป็นหัวใจหลักของงานเพื่อการพัฒนา แต่การทำเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมสิ่งสำคัญคือการตั้งคำถามกับตัวเองก่อนว่า “..ตรงไหนคือความสมดุลระหว่างการทำเพื่อกำไรสำหรับตนเองหรือผู้ถือหุ้นกับการทำเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม” แต่สุดท้ายแล้วสิ่งที่ได้คือ การทำธุรกิจกับการทำเรื่องสิ่งแวดล้อมไม่ใช่เป็นสิ่งที่ต้องเลือกข้างมันสามารถทำได้ทั้งสองด้านพร้อมๆกันเพียงแต่หาว่าจุดไหนคือจุดที่สามารถทำได้ รับผิดชอบ ทำลายสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

ปัจจัยสู่ความสำเร็จมี 4 ประการ ประการแรกคือ ศรัทธาและความเชื่อ ทั้งตัวผู้นำองค์กร สิ่งที่ทำและเชื่อมั่นในตัวเอง ประการที่สองคือ การเพียรพยายาม อย่างต่อเนื่องและสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความเป็นเจ้าของร่วมกัน รู้สึกรัก ห่วงแหน รักในสิ่งที่ทำ ประการที่สามคือ การเอาใจใส่ ทั้งในสิ่งที่ทำและการเอาใจใส่ผู้อื่นในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างค่อยเป็นค่อยไป เช่น การแยกขยะ การลดพลังงาน การลดกระดาษ ลดถุงพลาสติก เป็นต้น ประการที่สี่คือ การใช้ปัญญามากำกับ เพื่อพิจารณาวิเคราะห์ในสิ่งที่ผิดพลาดและสิ่ง

ที่ประสบความสำเร็จ รวมถึงเรื่องความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ส่วนตัวชีวิตความสุขคือการพิจารณาจากหลัก กาวนาสี่ คือ กาย ความสัมพันธ์ของคน จิตใจ และปัญญา

นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมเสวนาแต่ละท่านได้ให้ข้อคิดต่อการพัฒนา Green Office ให้สำเร็จ ว่า หากทุกคนได้ เริ่มคิด หรือเสนอความคิดเรื่อง Green Office ในทุกๆ ที่ที่ตนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมชีวิตประจำวันใดๆ ก็ตาม

หนทางมิได้โรยด้วยกุหลาบ แต่หากลงมือทำ Green Office หากไม่มีใครให้ความสนใจ หรือ ยังไม่ให้ความร่วมมือไม่ร่วมมือ หรืออย่างไรก็ตาม การที่ได้ลงมือทำ Green Office แล้ว ดาวดาบ นท้องฟ้าย่อมสัมผัสและรับรู้ถึงความปรารถนาดี ที่ทุกคนตั้งใจอย่างแน่อน ผู้เข้าร่วมเสวนาให้ ข้อคิดต่างๆ ดังนี้

“เริ่มต้นจากภายในด้วยความเชื่อเรื่องของโลกเรื่องของธรรมชาติ เริ่มทำจากตัวเราเองอย่างมีสติ ดี จัดการดี เตรียมตัวดี สามารถทำให้เปลี่ยนแปลงได้ที่ละน้อย ตัวชีวิตไม่ใช่ขยชะลอลงแต่เป็นความสุขที่เกิดขึ้นด้วยความอ้อมอกอ้อมใจด้วยการทำอย่างถูกต้อง สิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องของความเชื่อว่ามีจิตใจ คิดถึงคนอื่น เป็นเรื่องของกันและกัน รวมถึงการแบ่งปันพลังใจแก่กัลยาณมิตรที่รักษโลก รักษา สิ่งแวดล้อม”

(คุณอภิสิทธิ์ เจริญอักษร)

“ทำทุกอย่างด้วยใจเพื่อวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยความบริสุทธิ์และยึดถือวิถีชีวิต อย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลทั้ง 3 ด้านคือ สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ กัลยาณมิตรที่ดีแล้วสิ่งสำคัญคือ การบอกต่อเพื่อการเรียนรู้ และการขยายสิ่งดีๆต่อไป”

(คุณสินชัย เทียนศิริ)

“สิ่งที่ราชพฤกษ์ทำอยู่คือการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับประเทศแม้ว่าจะยังมีคนตัดป่าอยู่ หากคนตัดต้นไม้มี 1 ล้านคน แต่อยู่อีก 62 ล้านคนที่เหลือปลูกต้นไม้คนละต้นประเทศไทยก็สามารถ กลับมาเขียวได้เหมือนเดิม สิ่งที่มีมูลนิธิตั้งคือ แม้เราจะไม่สามารถห้ามไม่ให้คนตัดต้นไม้ได้แต่เรา เชื่อมั่นว่าเราสามารถปลูกต้นไม้ในใจคนได้เพื่อให้เห็นคุณค่าของต้นไม้ ดังคำกล่าวของอาจารย์ระพี สาคริกกล่าวว่า ในโลกนี้เราเปลี่ยนแปลงได้เพียงคนเดียวเท่านั้นคือ ตัวเราเอง”

(คุณกิตติยา โสภณพนิช)

“ความสำเร็จของสำนักงานสีเขียว หรือ Green Office เริ่มที่ตัวเราเองและการชวนเพื่อน เพราะ เราต้องหาความรู้จากเพื่อน การสร้างความร่วมมือด้วยการร่วมกันทำจะทำให้ความสำเร็จเกิดผล”

(คุณปาริณา ประยุกต์วงศ์)

(4) ประเด็นแลกเปลี่ยนระหว่างผู้ร่วมเสวนาและผู้เข้าร่วมประชุม

- เริ่มต้นด้วยการหาแนวทางเพื่อช่วยลดโลกร้อนอย่างไรในองค์กร คือ การลดการใช้โฟม โดยการมีส่วนร่วมของพนักงานในองค์กร อดทนอย่างจริงจังและเป็นการริเริ่มจากพนักงาน
- การร่วมกันเพื่อลดภาวะโลกร้อนต้องเสริมสร้างแรงจูงใจ กำลังใจ เพื่อให้ลด ลด เลิก พฤติกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งในการทำให้โลกร้อน รวมถึงการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ เช่น แนววิธีแบบ ธนาคารต้นไม้
- ข้อคิดจากวิทยากรสามารถนำกลับไปใช้ได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแยกขยะ แรงบันดาลใจ รวมถึงการนำข้อมูลที่ได้ไปช่วยเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป
- ผู้นำเป็นส่วนสำคัญในการจุดประกายในการทำ Green Office ให้สำเร็จรวมถึงแม่บ้านในองค์กรที่มีส่วนร่วมในการทำเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างตั้งใจ
- สิ่งที่สามารถทำได้ในการช่วยสิ่งแวดล้อมคือ การลดพลังงาน การประหยัดพลังงาน การปลูกป่า รวมถึงการทำทุกอย่างให้เป็นองค์กรรวม และสิ่งสำคัญคือ การนำกำลังใจพร้อมความรู้ที่ได้ไปบอกต่อแก่เพื่อน กัลยาณมิตร

7. บทวิพากษ์และสรุปการเสวนา - เปลี่ยนตัวชีวิตเป็นตัวชีวิตก็สามารถเปลี่ยนโลกได้ โดย คุณปกรณ์ เลิศเสถียรชัย นักวิจัยสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

...ให้สำเร็จด้วยความร่วมมือ เป็นข้อความหนึ่งของชื่องานเสวนาเดอะเนทเวิร์ค (Green Office ให้สำเร็จด้วยความร่วมมือ) ที่คุณปกรณ์กล่าวถึงความประทับใจ เพราะความร่วมมือสามารถเปลี่ยนเป็นคำอื่นที่มีความหมาย เช่น ความรู้สึกร่วมกัน ความร่วมเป็นร่วมตาย ความร่วมมือ โดยเฉพาะเรื่อง Green Office เป็นเรื่องที่สามารถเริ่มต้นได้จากตัวเอง แต่ชักระยะมันจะแผ่ขยายจากข้างในสู่การเชื่อมโยงถึงคนรอบข้าง โดยเฉพาะการเชื่อมโยงตัว หัวใจ สองมือ เข้าด้วยกันเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสามารถเกิดขึ้นได้เพียงเราช่วยกันคิดคนละเล็กละน้อย ร่วมมือกัน เพราะความร่วมมือเกิดจากความร่วมมือเกิดจินตนาการสามารถทำให้เรามองได้ไกลซึ่งเป็นจินตนาการที่มาพร้อมกับองค์ความรู้ในการเปลี่ยนแปลงสังคมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตัวชีวิตเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการกำหนดทิศทาง แต่สำคัญคือ ตัวชีวิตของเราต่อการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นเพื่อโลกและสิ่งแวดล้อม ความสำเร็จของ Green Office เกิดขึ้นได้ด้วยความร่วมมือ ร่วมใจกันโดยไม่มีสูตรตายตัวเพียงแค่อินจินตนาการและหาจุดเปลี่ยนของเราที่สามารถทำได้เริ่มนับจากวันนี้ที่เราสามารถทำสิ่งดี ๆ ร่วมกัน

1. นโยบายความร่วมมือสร้างกรุงเทพฯเมืองน่าอยู่ :

แค่ปรับเปลี่ยนวิถีคิดและพฤติกรรมก็สามารถช่วยกรุงเทพฯได้

โดย คุณสุวรรณา จุ่งรุ่งเรือง ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนงาน สำนักสิ่งแวดล้อม กทม.

สวัสดิ์และขอขอบคุณทางเดอะเนทเวิร์ค(NGObiz Partnerships) และทางผู้จัดทุกท่าน ครั้งแรกที่เห็นหัวข้อตั้งใจจะมาในฐานะผู้รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนี้ ก่อนหน้านี้เคยได้รับเชิญจากทางกลุ่มตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในการร่วมรณรงค์เรื่องปิดไฟ ซึ่งตอนนั้นกำลังเริ่มหาหรือและทราบว่ามีบางส่วนได้มีการดำเนินการไปบ้างแล้ว ดังนั้นจึงตั้งใจที่ได้เห็นกลุ่ม NGObiz Partnerships ได้ร่วมกันทำเพื่อสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมทั้งภาคธุรกิจและสังคม ในวันนี้จากการเข้ามาร่วมในฐานะกองนโยบายและแผนงาน สำนักสิ่งแวดล้อม กทม. และจากความตั้งใจในการเข้ามาสังเกตการณ์เพื่อจะได้นำข้อมูลไปดำเนินการ กลับต้องเป็นคนมาแล้วเรื่องให้ทุกท่านได้ฟัง ซึ่งแต่ละครั้งก็ไม่เหมือนกัน ฉะนั้นด้วยความแตกต่างของสถานการณ์ ความเหนียวแน่นของหลายภาคส่วนในเรื่องสิ่งแวดล้อมน่าจะสั้นลงเพราะมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ทุกท่านที่รับฟังอาจมีความคิดต่าง คิดค้านกันได้ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีเพื่อให้เกิดการพัฒนา โดยเฉพาะองค์กรพัฒนาเอกชนที่เป็นผู้ลงมือทำ เป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะ เป็นผู้ที่มีมุมมองความคิดที่สร้างสรรค์อยู่แล้ว ท่านถึงมาทำงานสาธารณะ ความคิดของข้าราชการอย่างเราบางครั้งจะอยู่ในกรอบความคิดแม้จะต่างก็ยังเป็นส่วนน้อย ส่วนข้าราชการยุคใหม่ซึ่งมีอยู่หลายกลุ่มก็ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกลุ่มอื่นๆ ซึ่งดิฉันก็ขอเป็นหนึ่งคนในนั้น สิ่งที่จะนำเสนอจากนี้จึงเป็นการเรื่องเกี่ยวกับนโยบาย แบบแผนซึ่งเป็นการ Group ความคิดไว้เพื่อความเหนียวแน่น เพื่อเอาไปลงมือทำได้ดีและหลังจากจบงานในวันนี้เราคงร่วมมือกันอย่างจริงจัง

หากย้อนคิดในเรื่องของสิ่งแวดล้อมเมื่อ 20 ปีก่อนหลายๆคนยังไม่ค่อยเข้าใจ โดยเฉพาะสาขาที่ดิฉันเรียนมาคือด้านสาธารณสุข ที่คนยังไม่เข้าใจว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง ซึ่งสาธารณสุข เป็นเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม แต่ปัจจุบันเด็กได้เริ่มมาเรียนเรื่องสิ่งแวดล้อมกันมากขึ้น อาจเป็นเพราะกระแสของโลกตั้งแต่เมื่อมิถุนายน ปี 1992 ทาง UN ได้จัดการประชุมเรียกว่า Earth Summit ที่กรุงเดอเจนาโร ประเทศบราซิล ครั้งนั้นถือว่าเป็นการเปิดศักราชใหม่ของเรื่องสิ่งแวดล้อม ได้มีการประกาศแผนระหว่างชาติและระดับนานาชาติ ซึ่งสรุปได้ว่าผู้นำระดับประเทศต่างยอมรับนำข้อเสนอไปปรับปรุงเรื่องของสภาวะแวดล้อมและเรื่องสิ่งแวดล้อมร่วมกัน สิ่งแวดล้อมประสบปัญหาหนักขึ้น รวมถึงมีความแปรเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาอย่างรวดเร็ว จนเราตามไม่ทัน จากแนวคิดนำไปสู่ Agenda ซึ่งจะเห็นประจำเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งเราจะเห็นอยู่ 3 ด้าน คือ สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม เพราะถ้าเราจะเป็นเมืองน่าอยู่ได้ก็ไม่สามารถที่จะโดดเด่นเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะเห็นได้ว่าเราเริ่มเข้ามาสู่การเป็นเมืองน่าอยู่อย่างบูรณาการ จากเดิมที่พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจริงๆแล้วมันส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และท้ายสุดคือการส่งต่อถึงคุณภาพชีวิตของเรา ซึ่งก็มีมิติทั้งหมด 4 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม อนุรักษ์และการจัดการทรัพยากร สิ่งแวดล้อม การส่งเสริมบทบาทกลุ่ม เพราะสิ่งแวดล้อมเกิดเป็นปัญหาในทุกภาคส่วน การส่งเสริมบทบาทของกลุ่มที่ถูกต้องก็เป็นการช่วยสิ่งแวดล้อม สุดท้ายคือ เราจะบูรณาการทั้งหมดเข้าด้วยกัน

กรุงเทพฯ มีพื้นที่ 1568 ตารางกิโลเมตร มีเขตปกครอง 50 เขต เพื่อบริหารประชาชนได้มากที่สุดและนี่คือจุดแข็งของกทม. แต่จุดแข็งก็อาจไม่ใช่จุดแข็งเสมอไปเพราะปัญหาหรือข้อร้องเรียนเกิดจากปัญหาในแต่ละพื้นที่ การแก้ไขปัญหาจึงยังไม่ครอบคลุมซึ่งก็เป็นสิ่งที่เราปรับปรุง เรื่องที่มีการร้องเรียนมากคือ ขยะวิสัยทัศน์ของกรุงเทพฯ คือ หวังว่าเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค เจริญก้าวหน้า ทัดเทียมและการมีสิ่งแวดล้อมดี เป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน เป็นธรรมชาติของวิสัยทัศน์ที่ต้องตั้งไปให้ไกลเพื่อไปให้ถึงและการเสวนาในวันนี้ก็ส่วนหนึ่งที่จะไปให้ถึงวิสัยทัศน์นี้โดยเฉพาะการสร้างเครือข่ายร่วมกับคนอื่นหลายคน อย่างที่ทราบกันว่าเราพัฒนาสิ่งแวดล้อมจนมี Wording มาถึงเรื่องของความยั่งยืนแล้วเราก็หวังว่ากทม.จะเป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน หมายถึง ความต่อเนื่อง ความสมดุลกับเรื่องสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมไปด้วยกัน และสุดท้ายที่สำคัญคือคุณภาพชีวิตของประชาชน

➤ ยุทธศาสตร์กรุงเทพฯ ยุทธศาสตร์แรกเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

แบบบูรณาการเพื่อมุ่งสู่ความเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค จะพัฒนาในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการรองรับ เช่น การพัฒนาที่ดินให้สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่ผังเมืองรวมของกรุงเทพฯ เรามีแผนผังเมืองรวมที่แบ่งการพัฒนาพื้นที่ตามความเหมาะสม เช่น ด้านเกษตร ศูนย์กลางพาณิชยกรรม ซึ่งจะต้องมองความเหมาะสมของพื้นที่ด้านการจราจร กำลังจะมีระบบการขนส่งมวลชนสาธารณะที่จะลดสัดส่วนของการใช้รถลง เช่น การจราจร การแบ่งภารกิจหน้าที่ สายสีม่วง สีน้ำเงิน ซึ่งเรื่องเหล่านี้กำลังไปได้ดี ซึ่งปัจจุบันจากข้อมูลเราพบว่าผู้ใช้รถส่วนตัวกว่า 60 % ขณะที่คนที่ใช้ระบบขนส่งสาธารณะมีเพียง 40 % ซึ่งเราอยากจะทำให้กลับกันอย่างน้อยๆก็ให้เป็นเรื่องของการลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิง ลดปัญหาการนำเข้า และที่สำคัญคือ ลดมลภาวะอากาศ ซึ่งมันมีผลโดยตรงต่อสุขภาพ ซึ่งเดี๋ยวนี้เราจะพบว่าคนเราจะป่วยเป็นโรคที่ไม่ติดต่อกันมากขึ้น ทางออกที่ดีคือ เราต้องช่วยกันทำให้ดีขึ้นกว่าเดิมซึ่งการพัฒนาเมืองอาจจะเป็นเรื่องยากและไม่มียงบประมาณที่จะสนับสนุนการแก้ไขได้ทันทีเพราะโครงการเหล่านี้ค่อนข้างเป็นโครงการที่ใช้เงินอย่างมหาศาล ยุทธศาสตร์ที่สองคือ การพัฒนาศักยภาพเมืองเพื่อก้าวทันการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจ จำเป็นต้องใช้ปัจจัยค่อนข้างสูงเป็นตัวเสริมในการแข่งขันได้ดียิ่งขึ้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการพัฒนาระบบการศึกษา การประกอบอาชีพ หรือในเรื่องของสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้คนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเรามักจะคุ้นเคยอยู่เสมอว่าการพัฒนาเศรษฐกิจมักจะเป็นเพียงการเพิ่มรายได้หรือการส่งเสริมให้มีการเพิ่มของตัวเงิน ตอนนี้อย่าลืมมองว่าในหลายประเทศที่ประสบความสำเร็จเค้าดึงแหล่งเงินจากเรื่องท่องเที่ยวที่เริ่มจากเรื่องเล็กๆ เช่น เรื่อง ภาพยนตร์ ดังโครงการ Creative Economy ซึ่งได้มีโอกาสคุยกับผู้บริหารระดับสูงท่านหนึ่งท่านเล่าให้ฟังว่า ตอนนี้อย่าลืมดำเนินโครงการในแบบ Creative Economy คือ หนังสือ(ภาพยนตร์) ตอนนั้นสิ่งที่ญี่ปุ่นได้นำเข้ามาในไทยที่เราอาจเคยดูตอนเด็กๆ เช่น ยอดมนุษย์ หรือ ของเกาหลีสั้น แดจังกึม ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการจูงใจให้คนอยากไปประเทศนั้นๆ ซึ่งจริงๆแล้วประเทศญี่ปุ่นหรือเกาหลี ก็ไม่ได้ต่างจากบ้านเราเพียงแต่เค้าเอาหนังสือเป็นวิธีการ เป็นรูปแบบหนึ่งของการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้คนเข้าประเทศ ก็สามารถสร้างแรงกระเพื่อมทางเศรษฐกิจได้ ยุทธศาสตร์ที่สามคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนากรุงเทพฯให้เป็นเมืองแห่งสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นงานโดยตรงของสำนักสิ่งแวดล้อมฯ งานของสำนักสิ่งแวดล้อมฯ จะเกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย คุณภาพอากาศและเสียง การจัดการพื้นที่สีเขียว แต่ไม่เกี่ยวกับเรื่องของการระบายน้ำซึ่งเป็นสำนักงานระบายน้ำที่เค้าดูแลเรื่องนี้ทั้งน้ำท่วมและการบำบัดน้ำเสีย ยุทธศาสตร์ที่สี่ เรื่องของคุณภาพชีวิตและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์นี้เป็นเรื่องที่เราแทบไม่ต้องส่งเสริมเพราะใครๆก็รู้ได้ เช่น การยกมือ

ไหว้ ใครทำก็ภูมิใจ ใครเห็นก็รู้สึกภูมิใจไปด้วย แต่สิ่งหนึ่งที่ต้องทำ คือ เรื่องคุณภาพชีวิตที่ดีที่จะเกี่ยวข้องกับ สาธารณสุข การแพทย์ ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์สุดท้าย คือ การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเป็นต้นแบบการบริหารจัดการนคร ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่รวมกัน บูรณาการทุกด้านเข้ากันหมด ที่จะช่วยให้ยุทธศาสตร์ทางด้าน อื่นๆ ประสบความสำเร็จโดยไม่สามารถแยกชิ้นมองได้ โดยเราหวังว่าจะขอเป็นหนึ่งในอันดับต้นของ 10 ประเทศในอาเซียนซึ่งต้องช่วยกันทั้งในส่วนของผู้บริหารและในส่วนประชาชนเอง

➤ เป้าประสงค์ จะสะท้อน 5 ด้าน ตั้งแต่ ด้านแรก จะเน้นเรื่องการเป็นศูนย์กลางของ ภูมิภาคด้านการขนส่งและสื่อสาร ด้านที่สอง เป็นเรื่องของการเป็นศูนย์กลางของการศึกษา วัฒนธรรมและ สุขภาพอนามัย เป็นเรื่องของการสร้างคน เป็นส่วนของเราที่ต้องสร้าง people ware ขึ้นมา เพราะสังคมหรือการ พัฒนาเคลื่อนไหวโดยสิ่งมีชีวิตก็คือ คน ด้านที่สาม เป็นเรื่องของ ธุรกิจ การเงิน และเรื่องสุขภาพ ที่เราจะ ส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เพิ่มทางการเงินเพราะส่วนหนึ่งที่เราได้มีการวัดคุณภาพคือ เรื่อง สถานภาพทางการเงิน ด้านที่สี่ คือ มหานครสีเขียว และด้านที่ห้า คือ วิถีชีวิต สังคม ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และชีวิตคนในสังคมที่มีความสุข คือ การอยู่ดีมีสุข ซึ่งเป็นความเป็นอยู่ที่ไม่ต้องร่ำรวยมาก แต่ในระดับ macro มันอาจจะไม่ได้ เพราะอาจจะมีการวัดในเรื่องของสถานภาพทางเศรษฐกิจ ในการเทียบกับประเทศอื่นๆ

➤ การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนด้านสิ่งแวดล้อม ที่ผ่านมามีมาไม่ว่าจะเป็น เรื่อง การเปลี่ยนหลอดไฟ ซึ่งร่วมกับทางการไฟฟ้า เราร่วมกับทางอำเภอฟู้ด ร่วมกับการปลูกต้นไม้ และมี กิจกรรมในละแวกถนนสาทร เป้าหมายของการคิดเรื่องเหล่านี้อย่างบูรณาการคือ การลดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเรา

ใช้ตัวคาร์บอนไดออกไซด์เป็นตัวเทียบเคียงในการวัดให้ได้ 15% ของการคาดการณ์ค่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในปี 2555 เรามีการคำนวณ มีการศึกษา มีแผนปฏิบัติการโลกร้อน ของกรุงเทพมหานคร 5 ปี (หนังสือ/เอกสารประกอบของทท.) ซึ่งในหนังสือจะมีผลการศึกษามากกว่าในปี พ.ศ. 2555 ถ้าเราไม่ทำอะไรกันเลยจะมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จำนวน 48 ล้านตัน แต่เราได้ตั้งเป้าว่าจะทำอะไรอย่างไรใน 5 แผน ดังที่จะได้กล่าว ต่อไปเพื่อจะได้ลดคาร์บอนไดออกไซด์ให้ได้ร้อยละ 15 ซึ่งนับว่าเป็นตัวเลขที่ดูว่ายากและท้าทาย ซึ่งวันนี้ดีใจ เพราะเราได้เห็นเครือข่ายที่จะช่วยกันมากมาย ซึ่งในแผนว่าเราจะทำอะไรเพื่อจะลดให้ได้ร้อยละ 15 ได้เรื่อง ของการมีส่วนร่วมเข้ามาซึ่งสามารถที่จะผนวกเสริมเป็นเป้าหมายของเราได้ ซึ่งการเกิดก๊าซ คาร์บอนไดออกไซด์ นั้นเราได้มีการคำนวณว่าเกิดจากภาคส่วนใดบ้างนั้น ซึ่งพลังงาน(ไฟฟ้า+เชื้อเพลิง) 83% ซึ่งเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างใหญ่มาก ถ้าเราลดได้การเกิดของคาร์บอนก็จะน้อยลง เรื่องขยะมูลฝอยและน้ำเสียก็เป็น ส่วนหนึ่ง สุดท้ายคือ การเผาขยะ การเผาจากที่โล่งแจ้ง และถ้าเราเทียบการปล่อยก๊าซคาร์บอนของกรุงเทพฯ กับเมืองใหญ่ๆ พบว่า อันดับอยู่ใกล้กับลอนดอน นิวยอร์ก โตเกียว

ในส่วนของตัวเลขในการทำให้เกิดคาร์บอนฯ เช่นกลุ่มประเทศที่เห็นก็เป็นกลุ่มของคนที่พัฒนา แนวทาง หนังสือเล่มนี้เกิดจากการที่ท่านผู้ว่าฯ เข้าร่วมประชุมและมี commitment กลับมาเราจึงทำเรื่องนี้ แล้ว จึงพบว่าหลังจากทำเรื่องเหล่านี้ขึ้นมาแล้ว เราคงต้องมีการดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อเป็นข้อตกลงและเพื่อให้ คำเห็นความจริงจังของเรา ผลกระทบที่ว่าจะ 43 ล้านตันที่ค้นพบเมื่อปี 2551 มันกระทบต่อกรุงเทพฯ เช่น

การกีดเซาะชายฝั่งของทะเลบางขุนเทียน มีปัญหาค่อนข้างมากตอนนี้หลักเขตแทบจะมองไม่เห็นแล้ว เรื่องผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยเป็นเรื่องของ ยุง ที่มันเปลี่ยนวิถีชีวิตจากเมื่อก่อนที่มีมาในช่วงหน้าฝนแต่ตอนนี้หน้าไหนก็มีเยอะขึ้น เชื้อโรคมีการปรับตัวทำลายล้างเราได้เร็วมากขึ้น ซึ่งยังเป็นปัญหาในปัจจุบัน ปัญหาหน้าท่วมเป็นปัญหาที่กทม.เจอทุกปี ต้องมีการตั้งงบประมาณเรื่องกระสอบทรายทุกปี ในการป้องกันน้ำท่วมแต่เราไม่

ต้องการที่จะแก้ปัญหาด้วยวิธีนั้นตลอดไป เราก็มีแผนของการกั้นน้ำหรือเรื่องของเขื่อน การเปลี่ยนแปลงของฤดูตั้งแต่ก่อนที่รู้ก็จะมี ฤดูร้อน ฝนหนาว แต่ตอนนี้แทบจะแยกแยะไม่ออก ทำให้เห็นว่าภูมิอากาศเราก่อนข้างเปลี่ยนแปลงไปมาก การลดโลกร้อน ก็จะมี 5 ด้านซึ่งจะลัดกับข้อมูล

ว่าแหล่งไหนเป็นตัวเกิดคาร์บอนฯ เช่น เรื่องการจราจรขนส่งเป็นแหล่งที่ค่อนข้างจะใหญ่ เรื่องของการส่งเสริมพลังงานทดแทนก็จะเป็นเรื่องใหญ่ ในส่วนเรื่องจราจรเน้นเรื่องของการขนส่งสาธารณะ และพลังงานก็จะเป็นเรื่องของการใช้พลังงานทดแทน เช่น บ้านเราก็จะมีเรื่องของการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งสามารถนำพลังงานทางธรรมชาติคือ แสงอาทิตย์มาใช้แต่เราติดขัดตรงที่เทคโนโลยีและการส่งเสริม จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยประสบความสำเร็จไม่ว่าจะเป็นเกาหลี หรือ ญี่ปุ่น ถ้าบอกว่า การเริ่มต้นต้องมีภาครัฐเป็นส่วนหนุนเสริมที่ดี ส่วนที่สามเป็นเรื่องของการอนุรักษ์และการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในอาคาร อันนี้เราสามารถทำได้ การอนุรักษ์พลังงานก็มีอยู่ 2 ตัวหลักๆ คือ เราสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมง่ายๆ อีกด้านหนึ่งคือ การใช้เทคโนโลยีในการปรับเปลี่ยน ที่เราต้องใช้เงินและ

ความรู้ ตัวอย่างที่เคยทำในด้านของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เริ่มจากเรื่องง่ายๆ คือ เราเคยจัดสัมมนาร่วมกับ คลินตันไคล์ เมทอินนิซิโอทีฟ และร่วมกับทางบูลเทท(ยูเลท) ตอนนั้นที่เรามีการจัดสัมมนาเราก็เชิญพวกกลุ่มอาคารที่ใช้พลังงานค่อนข้างมากเช่น ห้างสรรพสินค้า โรงแรม เพื่อให้มารับทราบถึงเทคโนโลยีและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อเค้าจะนำเทคโนโลยีในการปรับเปลี่ยนในสถานประกอบการโดยเน้นของเทคโนโลยี เป็นความตั้งใจของ

กลุ่มพลังงานซึ่งผลจากการจัดงานได้มีส่วนหนึ่งต้องการทำคู่มือลดโลกร้อนโดยกทม.ได้ร่วมออกแนวคิดและออกแรง ส่วนของประชาชนสามารถช่วยในแบบหลักการ 3 R ตั้งแต่ รีไซเคิล รียูซ หรือรีไซเคิล เพื่อลดขยะที่แปรมาเป็นภาระของกทม.และก็แปรเป็นภาระของสิ่งแวดล้อมและก็เพิ่มคาร์บอนฯ ด้วยถ้าเราจัดการไม่ดี ทำๆสุดเป็นเรื่องของการจัดการพื้นที่สีเขียว จาก 4 ตัวแรกที่เป็นเหตุให้เกิดคาร์บอนไดออกไซด์ ตัวสุดท้ายเป็นทั้งพระเอกและนางเอก คือ ต้นไม้ ซึ่งจริงๆแล้วอายุในการดูดคาร์บอนฯของมันไม่ได้เยอะ 1 ต้นตลอดอายุประมาณ 100 ปี สามารถดูดคาร์บอนฯได้แค่ 1000 ตัน ซึ่งจากข้อมูลตอนหน้าที่กล่าวว่า ปี 2551 ถ้าคาดการณ์ว่าคาร์บอนฯจะมีสูงถึง 43 ล้านตัน ซึ่งตอนอาศัยต้นไม้หลายล้านต้น ซึ่งนับเป็นเรื่องใหญ่กับปัญหาที่เกิดขึ้นดังนั้นต้องป้องกันไว้ก่อนดีกว่าที่จะแก้ ต่อมาเป็นเรื่องของการอนุรักษ์พลังงานและแนวทางการใช้พลังงานเป็นตัวอย่างหนึ่งที่เราได้ร่วมกับภาคเอกชนไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่ถนนสาทร หรือการร่วมกันปิดไฟที่ร่วมกับ wwf ที่ร่วมกันมา 2 ปีแล้ว

และก็เรื่องของจัดการขยะมูลฝอย การจัดการน้ำเสีย ซึ่งเราก็ร่วมกับหลายๆกลุ่มทั้งเรื่องรีไซเคิล และก็ขยะมูลฝอยที่เป็นเรื่องของอินทรีย์สาร เช่น การทำถังหมักแก๊สที่ลงไปทำในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพฯ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และก็ได้มีการขยายสู่ชุมชนทำการหมักแก๊สแบบง่ายๆ ซึ่งอาจจะไม่ได้เรื่องของแก๊สแต่อาจจะได้เรื่องของปุ๋ยเพราะส่วนประกอบที่ค่อนข้างมากคือ เศษอาหาร ขยะ มากกว่า 50% ของขยะทั้งหมด มากกว่าขยะรีไซเคิลหรือขยะทั่วไป ส่วนเรื่องการเพิ่มพื้นที่สีเขียวนั้นกทม.มีเรื่องของการตั้งเป้าของพื้นที่สีเขียวตามสัดส่วนว่า จะต้องได้ว่าจะต้องได้ 4 ตารางเมตรต่อคน ในขณะนี้เราได้ 3.73 ซึ่งเราจะต้องช่วยกันเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวซึ่งกลไกสำคัญในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวคือ การมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นการร่วมกับภาคเอกชน การทางพิเศษ เช่น การสร้างสวนแนวตั้ง สวนลอยฟ้า สวนลอยน้ำ เป็นต้น

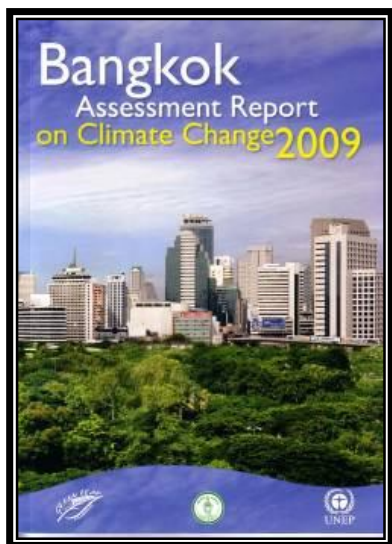
ปี	พื้นที่สีเขียวที่เพิ่มขึ้น (ไร่)	สวนสาธารณะหลัก* (แห่ง)	รวมสวนหย่อมและสวนสาธารณะ (แห่ง)	รวมพื้นที่สีเขียวทั้งหมด (ตารางเมตร)	อัตราส่วนพื้นที่สีเขียว/ประชากร (ตร.ม./คน)
2547	-	14	1,884	15,722,841	2.69
2548	679	18	2,223	17,707,916	3.14
2549	699	20	2,411	18,059,773	3.17
2550	762	23	2,923	18,792,509	3.30
2551	718	25	3,560	19,941,265	3.49
2552	731	25	4,022	21,311,272	3.73
รวม	3,589	25	4,022	21,311,272	3.73

(ที่มา : สรุปข้อมูลการเพิ่มพื้นที่สีเขียว มิถุนายน 2552 สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร)

➤ **ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ** ซึ่งมีตัวอย่างขององค์กรที่

เราได้ร่วมมือมีจำนวนมาก ถ้าเรามีปัญหาเรื่องพลังงานส่วนที่เกี่ยวข้องก็คือ กระทรวงพลังงาน ซึ่งเราได้ร่วมทำโครงการกับกระทรวงพลังงาน เช่น ถังหมักแก๊ส ซึ่งกระทรวงพลังงานสนับสนุนในส่วนของถังหมักให้เราฟรี และเราก็ร่วมกับกระทรวงพลังงานในการพัฒนาซอฟต์แวร์ การให้ความรู้โดยการทำคู่มือ การร่วมกับสภาอุตสาหกรรม เราเกี่ยวข้องกับขยะทั้งหมด 5 โครงการคือ การลดขยะจากมหาวิทยาลัยที่มีการสอนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ในส่วนของการไฟฟ้าผลิตเราก็ได้ร่วมในส่วนของเรื่องการเปลี่ยนหลอดไฟที่ประหยัดพลังงานได้ถึง 30% ซึ่งเราได้หลอดไฟจากกองทุนอนุรักษ์พลังงาน 10000 หลอดเปลี่ยนให้กับตลาดหลายแห่งในกทม. ขณะนี้กำลังทำ MOU ในจำนวนหลอด 100000 หลอด ปตท.สนับสนุนงานของเราในส่วนงานประชาสัมพันธ์ บางจากร่วมกับเราในเรื่องน้ำมันที่ใช้แล้ว สโมสรโรตารีร่วมกับเราในโครงการพื้นที่สีเขียว องค์กรด้านสื่อก็ร่วมกันผลิตเอกสารเผยแพร่ ส่วนองค์กรระหว่างประเทศก็มีเช่น **C40** และ **Clinton Climate Initiatives** ที่เป็นโครงการสัมมนาสำหรับห้างฯ โรงแรม ที่มีบัณฑิตยศาสตร์เข้าร่วมก็ได้มีการร่วมทำกันต่อ อันดับต่อมาเราได้มีการ

ร่วมกับ **World bank** ที่จะให้สนับสนุนงานด้านวิชาการเพื่อแก้หรือปรับตัวเรื่องปัญหาโลกร้อน ขณะนี้ที่เป็นรายงานออกมาแล้ว 1 ฉบับคือ ผลกระทบการกัดเซาะชายฝั่งบางขุนเทียนซึ่งเป็นรายงานการศึกษา และก็มีโครงการอื่นๆที่ร่วมกับ world bank ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาเมืองในภาพรวม และการพัฒนาในแต่ละด้านเช่น การจัดการขยะมูลฝอย การร่วมกับ **JiCa** ก็เป็นส่วนของการร่วมกันส่งเสริมศักยภาพซึ่งเป็นเรื่องใหม่สำหรับเรา

เราต้องยอมรับสถานภาพว่าความรู้ของคนหรือเจ้าหน้าที่ของเรายังไม่ได้มีศักยภาพที่พร้อมจะเอาองค์ความรู้ทั้งหมด จึงได้คนจากใจก้ามาอบรมคนและเจ้าหน้าที่ของเราซึ่งได้มีคนอบรมมา 3 รุ่น ๆ 10 คน 3 ระดับ ทั้งระดับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานซึ่งได้อาความรู้กลับมาลงทำแผนใน action plan เรื่องโลกร้อน ปีหน้าก็จะเป็นเรื่องกลุ่มของผู้บริหาร และท้ายสุดก็จะเป็นกลุ่มผู้บริหารระดับสูงที่เป็นกลุ่มนโยบายก็เป็นส่วนที่จะช่วยในการพัฒนาและช่วยกันทำงานตามแผนการจัดการได้มากขึ้น และในเรื่องของ **UNEP** เป็นเรื่องของการจัดการสิ่งแวดล้อมก็ได้ร่วมกันทำเอกสารเผยแพร่(เอกสารรับได้ที่ กทม.) ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นในกรุงเทพฯเชิงวิชาการมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษซึ่งได้มีการเปิดตัวหนังสือเมื่อ 2 เดือนที่แล้ว และก็ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการประหยัดพลังงาน Eco house และร่วมกับทาง

Agence Française de Développement หรือ AFD ซึ่งเป็นกองทุนเงินกู้ของฝรั่งเศสซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ในการเข้าร่วมสนับสนุนด้านเทคนิคด้าน Eco ที่จะมาช่วยกทม.ในการวางแผนรับมือโลกร้อน การจัดประชุมเมื่อปีที่แล้วในเครืออาเซียน 16 ประเทศ

➤ กิจกรรมที่เชิญชวนคนกทม.เรื่องสิ่งแวดล้อม ซึ่งไม่จำเป็นต้องเริ่มทำด้วยกันด้วย

กิจกรรมที่มีเทคโนโลยี หรือใช้เงิน หรือต้องมีความซับซ้อน เราจะเริ่มจากสิ่งง่ายๆก่อนเป็นกิจกรรมที่ช่วยกันลดโลกร้อน อย่างเช่นโครงการที่ร่วมกับทางสิงคโปร์ในการปิดไฟ การปั่นจักรยานลดโลกร้อนที่นี้เป็นคนเริ่มต้น ซึ่งเค้าเชิญชวนมากก็เข้าร่วมแต่ทำไมเราต้องเป็นองค์ประกอบอยู่ร่ำไป วันนี้ที่เรามาร่วมกันอาจจะเป็นคนๆที่เริ่มต้นเชิญชวนผู้อื่นเช่นแนะนำกิจกรรมในการลดโลกร้อน 6 ด้าน ที่เราสามารถจะร่วมกันทำได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านพลังงานที่จะมี effect ต่อเรื่องคาร์บอนฯซึ่งในขั้นต้นทางดิฉันได้ข้อมูลจากทาง GTI มาว่าทางบันยันท์ได้เป็นหนึ่งในโรงแรมที่เข้าร่วมในการปรับปรุงการใช้พลังงาน ตั้งแต่เครื่องปรับอากาศ ไฟฟ้า หรือพลังงานความร้อนในอาคารซึ่งนี้อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่เราจะเริ่มต้นในการร่วมกันลดพลังงาน ในเรื่องขยะมูลฝอย การลดของเสียเหลือศูนย์ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการรีไซเคิล การเพิ่มพื้นที่สีเขียว แต่ดังที่กล่าวว่ามีข้อจำกัดที่ไม่สามารถขยายพื้นที่สีเขียวได้มากกว่านี้ แต่ทำไมเราไม่ร่วมมือกันในเรื่องของการปลูกต้นไม้บนดาดฟ้า การปลูกพืชผักสวนครัว หรืออะไรก็ตาม เค้าได้มีการศึกษาวิจัยแล้วว่าถ้ามีการทำเรื่องเหล่านี้พร้อมกันหลายๆอาคารในเมืองที่มีปัญหาเรื่องของอากาศร้อนหรือการเปลี่ยนอุณหภูมิ เรื่องที่สี่เป็นเรื่องการบำบัดน้ำเสีย คุณ คลอง ถ้าเราทุกคนให้ความสำคัญของสถานประกอบการอย่างตามระเบียบกฎหมายบังคับว่าต้องเปิดบังคับอย่างทั่วถึงคนที่ทำก็กลายเป็นคนดีที่เสียเปรียบ คนที่ไม่ทำแต่ได้เปรียบ และส่วนใหญ่เป็นคนไม่ดีมากกว่าคนดีซึ่งเราต้องปรับวิธีคิดตรงนี้ว่าต้องทำและคิดในสิ่งดีไม่เอาเปรียบสังคม พลังงานทางเลือกในองค์กรก็เป็นส่วนที่จะช่วยได้แต่เทคโนโลยีตัวนี้ยังแพงอยู่ แม้กระทั่งต่างชาติที่เข้ามาช่วยเราก็กังมองไม่ออกว่าจะเป็นเรื่องอะไรนอกจาก

นโยบายเท่านั้น การรณรงค์ให้พนักงานใช้รถสาธารณะ หรือการใช้รถที่หน่วยงานจัดให้ หรือการปลูกต้นไม้ในบ้าน การลดขยะ การแยกขยะ เป็นต้น

“แค่ปรับเปลี่ยนวิถีคิดและพฤติกรรม ก็สามารถช่วยกรุงเทพได้”

2. Green Office through Partnerships และการคำนวณคาร์บอนอย่างง่าย ๆ

โดย คุณเวินแมน หลิวและคุณดุสิตา กระจวานชิต

นักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมจาก Stockholm Environmental

เรื่องโลกร้อนและการเกิดขึ้นของคาร์บอนในปัจจุบันเป็นเรื่องจริงซึ่งเราต้องมาพยายามดูกันว่าเราจะช่วยกันลดโลกร้อนได้อย่างไร จากนั้นเราก็จะนำเสนอว่าในสิ่งที่ SEI ทำมีอะไรบ้างและสิ่งที่จะช่วยให้ช่วยในการลดโลกร้อนลดคาร์บอนมีอะไรบ้างโดยจะเน้นที่สถานที่ทำงานหรือออฟฟิศ

➤ การเกิดคาร์บอนในชีวิตประจำวันเราทุกคนสามารถช่วยกันลดโลกร้อนได้ เช่น การรับประทานอาหารผักอินทรีย์ อาหารไทย ใช้บริการรถสาธารณะในการเดินทาง เป็นต้น ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่เราสามารถทำได้เองง่ายๆโดยไม่รู้ตัว การใช้รถไฟฟ้าเดินทางไปทำงานก็ถือว่าเป็นการลดการใช้รถส่วนตัว ลดการปลดปล่อยพลังงาน การรับประทานอาหารไทยก็เป็นลดการขนส่งอาหารเข้ามาจากต่างประเทศก็เป็นช่วยลดโลกร้อน การรับประทานอาหารปลอดสารพิษ ก็เป็นการลดการใช้สารเคมีในผักก็ช่วยลดโลกร้อนเพราะในการผลิตทางการเกษตรโดยการใช้สารเคมีจะปล่อยก๊าซคาร์บอนและก๊าซเรือนกระจกต่าง ๆ ขึ้นไปในบรรยากาศมาก และการเดินทางโดยเครื่องบินเป็นการช่วยให้เกิดการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นจำนวนมาก

➤ การทำงานของ SEI ทั่วโลกเก็บข้อมูลตั้งแต่ปี 2532 ซึ่งทำให้เห็นจำนวนการปล่อยก๊าซคาร์บอนในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ Section ที่มีการปลดปล่อยคาร์บอนมากที่สุดคือ transportation เห็นได้ง่ายๆจากการจราจรในกทม.ที่รถติดเป็นจำนวนมากยิ่งรถติดมากเท่าไรยิ่งเป็นการเสียพลังงานมากเท่านั้น รองลงมาคือ industry หรือ ภาคอุตสาหกรรม เพราะในประเทศไทยมีการพัฒนาทางอุตสาหกรรมมากขึ้นและอุตสาหกรรมก็ปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้มากอยู่แล้ว และจากข้อมูลเราได้มีการเปรียบเทียบกับมหาครทั่วโลกในการปลดปล่อยคาร์บอน ประเทศไทยเทียบกับเมืองใหญ่อย่างโตรอนโต ประเทศแคนาดา ไทยมีการปลดปล่อยคาร์บอนมากกว่าซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆอย่างที่กล่าวไปก่อนหน้านี้และขึ้นอยู่กับการจัดการไม่ว่าจะเป็นเรื่องพื้นที่สีเขียว การจัดการระบบอุตสาหกรรม ที่ประเทศอื่นมีการจัดการที่ดีกว่า ในกรุงเทพฯ เองได้รับผลกระทบจากภาวะโลกร้อนไม่ว่าจะเป็นอุณหภูมิเฉลี่ยสูงขึ้น ฝนตกมากขึ้นหรือจำนวนวันที่ฝนตกมากขึ้น ระดับน้ำทะเลสูงขึ้นโดยเฉลี่ยปีละ 25 มิลลิเมตร ซึ่งคาดการณ์กันว่า 60-70 ปีข้างหน้าน้ำจะท่วมกรุงเทพแน่นอน ซึ่งเราต้องมาช่วยกันว่าจะทำอย่างไรในการลดการปลดปล่อยคาร์บอนเพื่อปรับตัวกับสิ่งที่เกิดขึ้น

➤ แนวทางและวิธีการลดการปลดปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์มี 3 ระดับคือ

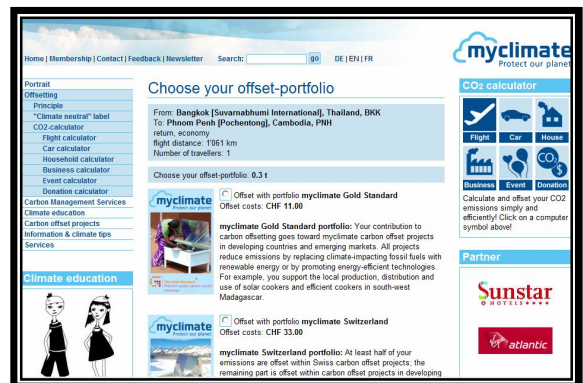
(1) เริ่มที่ตัวเราเอง เป็นการปรับเปลี่ยนในระดับบุคคลก่อน เช่น การเดินขึ้นอาคาร

แทนการใช้ลิฟท์ หรือการนำหลัก 3 R มาปรับใช้ คือ รียูซ รีไซเคิล รีไซเคิล แต่ปัจจุบันอาจมีมากขึ้นกว่าเดิมขึ้นอยู่กับปรับใช้

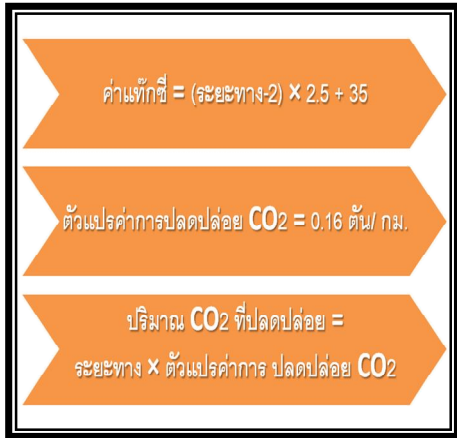
(2) **ระดับองค์กรในออฟฟิศ** โดยมีเรื่องของเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นระบบกันความร้อนของอาคาร เพื่อลดการปลดปล่อยพลังงาน การปรับปรุงถ่ายเทระบบและแสงว่าเราอยู่เมืองร้อนจะใช้ประโยชน์จากแสงอย่างไร ใช้ประโยชน์จากความร้อนจากภายนอกอาคารได้อย่างไร ผู้ประกอบการหรือภาคส่วนอุตสาหกรรมในเมืองไทยขณะนี้ก็อาจจะมีการปรับใช้บ้างแล้ว มีทั้งระบบติดตั้งนอกและในอาคารสามารถลดการใช้พลังงานได้ถึง 5-10 % หรือง่ายกว่านั้นคือการทาสีอาคารด้านนอก การทาสีกำแพงเป็นสีขาวก็จะช่วยสะท้อนแสงอาทิตย์ออกไปทำให้ไม่เก็บความร้อนไว้ในอาคารและทำให้เราไม่ต้องเปิดแอร์มากขึ้นใช้พลังงานมากขึ้น ส่วนหน้าต่างคือการติดตั้งกันสาดกันความร้อนใต้หรือมู่ลี่ราเก้ก็สามารถบังความร้อนได้และปรับได้ถ้าต้องการแสงมากหรือน้อย การใส่กระจกก็มีทั้ง 2 และ 3 ชั้น ถ้าหลายๆชั้นก็จะช่วยกันความร้อนหรือความเย็นจากภายนอกแต่ปกติ ซึ่งประเทศไทยอาจจะไม่นิยมเพราะใช้ในประเทศที่มีอุณหภูมิรุนแรงเช่น หนาวจัด หรือว่าร้อนจัด ซึ่งจะป้องกันการใช้พลังงานได้ดี ถ้าหนาวจัดก็ต้องใช้ฮีตเตอร์มากก็ต้องมีการควบคุมไม่ใช้มีการใช้มากเกินไป หากใช้เครื่องปรับอากาศก็สามารถปรับเปลี่ยนใช้พลังงานอย่างอื่นทดแทนได้(ภาพประกอบใน power point)หรือการใช้ระบบหมุนเวียนทางอากาศ หรือการเปิดแอร์สัก 20 องศา จะช่วยลดให้อุณหภูมิภายนอกเย็นลงจากที่แอร์จะต้องทำงานหนักก็เป็นการช่วยลดการใช้พลังงานอย่างหนึ่ง การปรับเปลี่ยนระบบแสงสว่าง ที่สามารถปรับแสงได้ หรือการใช้ร่วมกับแผงโซลาร์เซลล์

(3) **ระดับนโยบายในออฟฟิศ** ทำได้ฟรีแถมได้เงินกลับคืนมา โดยกำหนดปัจจัย การติดตามผล ยกตัวอย่างเช่นในองค์กร SEI ที่เดินทางกันค่อนข้างบ่อยไปประชุม สัมมนาต่างประเทศโดยใช้เครื่องบินก็มีการบันทึกเป็นข้อมูลและนำผลสรุปมาคำนวณดูว่าใครเดินทางมากน้อยเป็นผู้ปลดปล่อยคาร์บอนขมุกน้อยเพียงใด หรืออาจจะเป็นเกี่ยวกับการซื้ออุปกรณ์เข้าออฟฟิศ การซื้อสินค้าและบริการ ไม่ว่าจะเป็นของมาจากท้องถิ่น ของโอท็อป ของที่ไม่ใช้สารเคมีในการผลิต การจัดการขยะและการนำกลับมาใช้ ซึ่งขึ้นอยู่กับออฟฟิศนั้นๆว่าใช้อะไรเยอะอะไรน้อย ส่วนการคำนวณ นั้นก็อาจจะมีการตั้งเป้าหมายไว้ก่อน เช่น ลด 10 % จากปีที่แล้วหรือแบบกม.ว่าอีก 5 ปีเราจะลดให้ได้ 15 % ซึ่งเราต้องตั้งเป้าไว้ก่อนเพื่อที่จะลงมือทำให้บรรลุเป้าหมายจากนั้นก็ทำรายงานผลออกมาว่าเป็นอย่างไรบ้าง

➤ วิธีการคำนวณง่ายๆ เช่น หากเราต้องการคำนวณว่าการปลดปล่อยคาร์บอนจากการเดินทางโดยเครื่องบินเป็นเท่าไร..ลองเข้าไปดูที่เว็บไซต์ myplanet.org จะมีให้เลือกกว่าเราจะคำนวณอะไร ถ้าเป็นการเดินทางโดยเครื่องบินก็จะมีให้เลือกอีกว่าจะในระดับไหน business class , economy class และไปเที่ยวเดียวหรือไปกลับก็จะคำนวณให้ นอกจากนี้ในเว็บไซต์ก็จะมีวิธีการคำนวณอื่นอีกเช่น รถ คริวเรือ แต่ก็น้อยอยู่กับความเหมาะสมของประเทศเพราะแต่ละประเทศก็ไม่เหมือนกัน ค่าที่จะไม่เท่ากันคือ การใช้พลังงานสะอาด หรือการจัดการพลังงานในประเทศนั้นก็ไม่ได้เท่ากัน

ส่วนวิธีการคำนวณเองแบบง่าย ก็คำนวณตามกิจกรรมเช่น การขึ้นรถแท็กซี่ ก็จะคูณกับค่าการปลดปล่อย

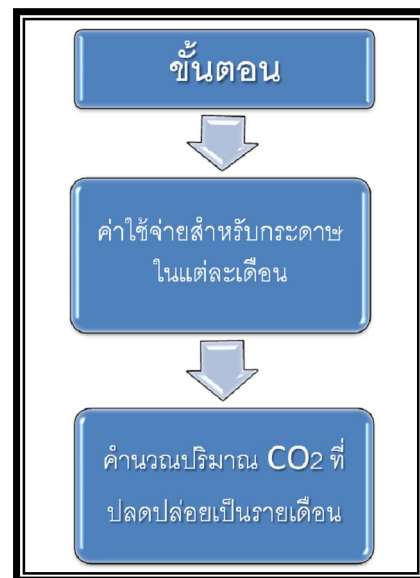
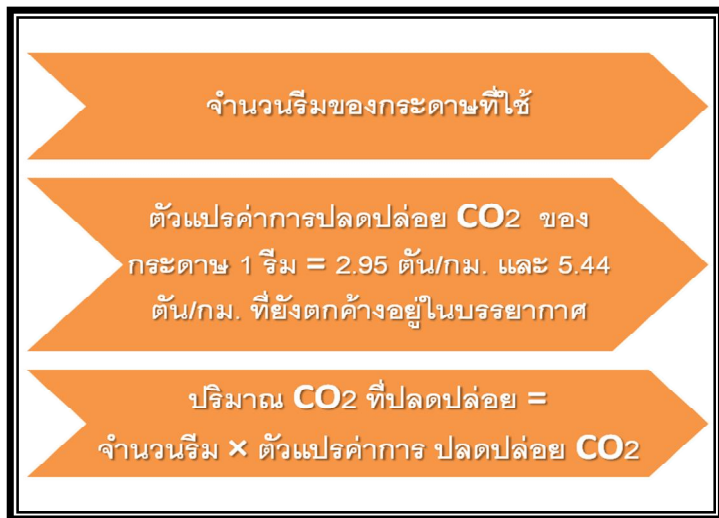

หรือ อิมิชั่นแฟคเตอร์ ซึ่งเราจะเอามาคูณกัน ซึ่งเราสามารถคำนวณ โดยเอาค่าแท็กซี่เป็นตัวหลัก เอาระยะทางมา-2 เพราะว่า 2 กิโลเมตรแรกเค้าไม่ได้คิดตั้งค์แล้วเราก้เอามาคูณ 2.5 เพราะว่า กิโลเมตรหนึ่งก็ 2.5 บาท แล้ว + ด้วย 35 ดังนั้น ระยะทางก็จะเป็น ค่าแท็กซี่-35หารด้วย2.5 แล้ว + 2 ตัวอย่างเช่น ค่าเดินทาง 120 บาท - 35 = 85 บาท

120 - 35 = 85 บาท / 2.5 = 34 บาท + 2 ก็จะได้ 36 .666= 37 คูณ 0.16 ก็จะได้ 5.14 กิโลคาร์บอนข นี่ก็เป็นวิธีการคำนวณง่าย ๆ แต่พวก อิมิชั่นแฟคเตอร์เราไม่ต้องคำนวณซึ่งก็จะมีให้แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่าองค์กรไหนเป็น

คนจัดทำ แต่จากตัวอย่างก็จะเป็นประเทศนั้นๆทำเอง อย่างเช่นไฟฟ้า เค้าก็จะมีการคำนวณซึ่งจะเปลี่ยนไปทุกปีตามสภาพเศรษฐกิจ หรือการใช้พลังงานในประเทศนั้นๆ หรือการคำนวณจากการใช้กระดาษในออฟฟิศ ซึ่งก็จะมีค่าอิมิชั่นแฟคเตอร์ของการคำนวณค่ากระดาษ 1 รีมคูณด้วย 2.95 ตัน แต่ถ้าบริษัทไหนไม่ได้ใช้กระดาษที่ทำจากกระดาษรีไซเคิลก็จะต้องบวก 5.44 เข้าไปด้วยเพราะว่าการผลิตกระดาษมันต้องตัดต้นไม้ก็มีการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกไปแล้ว ก็มาผลิตในโรงงานอีกก็มีการปลดปล่อยอีกซึ่งเป็น 2 เท่าที่ต้องเพิ่มเข้าไป

วิธีการคำนวณ Co2 จากการใช้กระดาษ

ที่มา : สถาบันสิ่งแวดล้อมสต็อกโฮล์ม ภาคพื้นเอเชีย

➤ กลไกความร่วมมือของคนในออฟฟิศ เพื่อลดก๊าซคาร์บอนข ไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้กับบุคลากรในองค์กร ไม่ว่าจะจากผู้รู้ หรือการ share ความรู้ระหว่างเพื่อนร่วมงาน และมีการตั้งเป้าหมายในการลดคาร์บอน และมีการแจ้งข้อมูลให้พนักงานทราบว่าเรากำลังร่วมกันทำอะไรอยู่เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และ

รู้ข่าวสารในองค์กรว่าสิ่งที่ทำไปเพราะอะไร เพื่ออะไร ช่วยบริษัทได้อย่างไร เกี่ยวกับตนเองอย่างไร แล้วก็นำไปสู่ การสร้างวัฒนธรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จากนั้นคือการตั้งเป้าหมายซึ่งบางครั้งมันอาจจะดูยากซึ่งเรา อาจจะเริ่มจากเป้าหมายง่ายๆ เช่น การใช้กระดาษในระดับบุคคลก่อนว่าเราจะลดการใช้ลง 5-10 % จากเดิม หรือ การกำหนดขอบเขตการปรีนซ์งานตามความเหมาะสม หรือการติดตั้ง vdo conferent การประชุมผ่านจอวิดีโอ ได้เป็นการลดการเดินทางได้อย่างหนึ่งซึ่งนอกจากลดคาร์บอนฯได้แล้วยังมีผลทางด้านการเงินขององค์กรซึ่งบาง องค์กรสามารถลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้ถึง 90 ล้านดอลลาร์ยูเอเอส แต่ถ้าเป็นอย่างอื่นก็อาจจะเป็นการ ตั้งเป้าหมายระดับองค์กร เช่น การใช้ไฟฟ้า ประปา กระดาษ และก็ขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้ตัดสินใจ **ผู้บริหารให้ ความสำคัญ** มากน้อยแค่ไหน หรือถ้าเป็นวิศวกรสิ่งแวดล้อมก็อาจจะตั้งเป้าหมายทุกอย่างตั้งแต่ระดับคนทั้งหมด เลยจนถึงระดับองค์กร การตั้งเป้าหมายนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นกฎว่าหากไม่ทำจะเป็นความผิด บางอย่างก็ต้องค่อย เป็นค่อยไปแบบสมัครใจ ทำได้มั้ย? ทำไม่ได้? ควรจะอย่างไรกันต่อ? แล้วเอาข้อมูลที่ได้ไป **ประเมินผลต่อ การสร้างแรงจูงใจ** เช่น การตั้งรางวัล ซึ่งเป็นได้ทั้งทางลบและทางบวกถ้าใครใช้กระดาษเยอะใช้กระดาษ ฟุ่มเฟือยเราก็อาจจะปรับเค้าได้ ถ้าในทางบวกก็คือ การให้รางวัลหรือโบนัสเอาเงินที่ปรับจากคนที่ใช้กระดาษ ฟุ่มเฟือยมาให้คนที่ลดการปลดปล่อยคาร์บอนฯได้มากที่สุด หรือให้กับคนที่ออกไปเที่ยวในการลดการปลดปล่อย คาร์บอนฯในออฟฟิศ จากนั้นสามารถเข้าไปดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ myplanet.org ได้หรืออีกเว็บของสิงคโปร์ที่จัด อันดับกรีนออฟฟิศ แต่เราต้องลองดูว่าอันไหนที่เราสามารถนำมาปรับใช้ได้ไม่ว่าจะในระดับองค์กร บุคคล หรือ นโยบาย

คำถามและการแลกเปลี่ยน

- **องค์กรการจัดการก๊าซเรือนกระจก(องค์กรมหาชน)**เสริมเรื่องการคำนวณการปลดปล่อยก๊าซเรือน กระจกและตัว emission factor ของทางองค์กรได้ทำเรื่องนี้อยู่ ซึ่งเป็นเบสของประเทศไทย ทาง www.tgo.or.th
- การใช้กระดาษ 2 หรือ 3 ชั้นจะมีผลต่อการสะท้อนรับผลไปเหมือนกันหรือต่างกัน ซึ่งจริงแล้วไม่ว่าจะเป็น กี่ชั้นก็เป็นเรื่องของการลดความร้อนภายในอาคาร ทำให้การทำงานของเครื่องปรับอากาศน้อยลงและ ต้องเลือกให้เหมาะสมองค์กรของเรา

3. องค์กรผู้เข้าร่วมจัดนิทรรศการ

➤ **บริษัท เจนโก้** เป็นบริษัทร่วมทุนกับกระทรวงอุตสาหกรรมปัจจุบันทางกระทรวงถือหุ้น อยู่ประมาณ 18% วัตถุประสงค์หลักของการก่อตั้งเจนโก้ขึ้นมาคือเพื่อบำบัดและกำจัดของเสียจาก ภาคอุตสาหกรรม เช่น บริษัท มือถือที่เค้าสามารถรวบรวมแบตเตอรี่กลับมาให้เรากำจัด หรือ ศูนย์ประชุม ใหญ่ๆก็จะรวบรวมของเสียอันตรายที่เกิดขึ้นก็รวบรวมให้เจนโก้บำบัด หรือแม้แต่ขยะชุมชนทั่วไป ตามบ้านเรือน ทางกทม.ก็จะมีการคัดแยกไว้บางส่วน รวบรวมจนได้ปริมาณหนึ่งก็ส่งมาให้ทางเจนโก้กำจัด ตัวอย่างของเสีย อันตรายจากชุมชน เช่น จอคอมพิวเตอร์ หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ กระป๋องสเปรย์ หมึกปริ้นเตอร์ เป็นต้น และ เทรนด์การกำจัดของเสียในปัจจุบันเราพยายามที่จะ รียูซ รีไซเคิล รีไซเคิล แต่การผ่าน 3 โปรเซสนี้แล้วของเสียมัน ก็ยังคงอยู่ ซึ่งการกำจัดและบำบัดที่ถูกต้องเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยเหลือสิ่งแวดล้อมได้ ที่ตั้งของ เจนโก้มี 2 ที่ คือที่บางขุนเทียนและที่นิคมมาบตาพุด ซึ่งเรามี process 5 เรื่องในการให้บริการกับลูกค้า คือ ...แนะนำระบบ

แรกคือระบบบำบัดน้ำเสีย ตั้งอยู่ที่บางขุนเทียนเหมาะสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กซึ่งไม่มีศูนย์บำบัดน้ำเสียของตัวเองก็สามารถใช้บริการของเจนโก้ได้

➤ ธนาคารต้นไม้ จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.) เป็นธนาคารของรัฐ สังกัดกระทรวงการคลัง โครงการธนาคารต้นไม้ได้ส่งเสริมให้ทุกกลุ่มทุกชุมชนทั่วประเทศปลูกต้นไม้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกป่า 3 อย่าง โดยเฉพาะต้นไม้ที่เป็นพันธุ์กรรมพันธุ์ไม้ไทย ภายใต้บริบทของตัวเองทั้งพื้นที่ต้นน้ำและปลายน้ำ รวมถึงพื้นที่กลางน้ำ ทางโครงการเราก็เป็นการส่งเสริมให้พี่น้องประชาชนร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่ายทำร่วมกันปัจจุบันเราได้ทำกว่า 200 ชุมชน ต้นไม้กว่า 5 ล้านต้น เป้าหมายคือ 1000 ล้านต้น 1000 ล้านครัวเรือนที่ทำให้ประเทศเรา ยิ่งโดยเฉพาะกทม.ยิ่งต้องทำ ซึ่งปัจจุบันก็มีองค์กรบริษัทที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมเป็นจำนวนมากและสามารถเพิ่มจำนวนต้นไม้

➤ โรงเรียนรุ่งอรุณ โครงการคัดแยกขยะในโรงเรียนทำมา 5 ปีตั้งแต่ปี 2547 เริ่มแรกก็เหมือนกับการคัดแยกขยะทั่วไปจากนั้นก็พัฒนาต่อ เช่น บนชั้นเรียนพยายามลดปริมาณขยะ การปรับใช้ในวิชาเรียนนำมาทำเป็นสื่อการเรียนการสอน ไม่ว่าจะงานศิลปะก็นำมาทำเป็นผลงานได้ แยกขยะที่สามารถนำไปทำใหม่ได้เช่น ลูกแมค จากเดิม 206 กก. เหลือ 29 กก. ต่อวัน หรือขยะที่เราแยกส่ง กทม. ไม่ว่าจะเป็ขยะที่แยกจากห้องเรียน ห้องพยาบาล นอกจากนี้โครงการที่โรงเรียนทำยังชวนให้ผู้ปกครอง นักเรียน นำขยะที่บ้านมาแยกที่โรงเรียนด้วย ขยะที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้คือ กล่องนม ที่น้องระดับอนุบาล หรือขยะเปียกประเภทเศษอาหาร ขยะจากห้องครัว ก็นำมาทำเป็นปุ๋ย ไม้ไอศกรีมก็นำมาเผาก็สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ และสุดท้ายนี้ก็อยากให้หลายท่านลองนำไปทำดูที่บ้านเพราะการแยกขยะไม่ใช่เรื่องยากซึ่งสามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ของโรงเรียนรุ่งอรุณ

➤ บริษัทสวนอุตสาหกรรมบางกระดี ประกอบกิจการด้านอุตสาหกรรม ตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี มีบริษัทในเครือ 50 บริษัท กลุ่มบริษัทของเราเป็นต้นแบบโครงการธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการโดยยึดหลัก 10 ประการในการดำเนินการ คือ 1. ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะมีการเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์และการประชาสัมพันธ์ในด้านการจัดการน้ำของเรา และมีการนำไปเผยแพร่ในเว็บไซต์ของเทศบาล 2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในสวนอุตสาหกรรมบางกระดีของเรา ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยมาหาเราโดยตรงได้ที่ออฟฟิศ หรือโทรเข้ามาหรือส่งตัวแทนเข้ามาพูดคุยกันได้อาจจะนำตัวแทนของชุมชนที่อยู่รอบข้างเข้ามาพูดคุย เข้ามาเยี่ยมชมกระบวนการผลิตของสถานประกอบการได้เพื่อหารือและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน 3. ความโปร่งใสในการประกอบกิจการ 4. ความรับผิดชอบต่อสังคม บางกระดีเราจะมีการลอคคูลองที่อยู่ในสวนอุตสาหกรรมบางกระดีซึ่งเป็นจุดปล่อยน้ำเสียในส่วนอุตสาหกรรมของเรา นอกจากนี้ยังมีส่วนของการบริจาคสิ่งของให้กับชุมชนรอบข้างเป็นประจำรวมถึงกิจกรรมที่ทำร่วมกัน นอกจากนี้เราใช้หลักนิติธรรมในการปฏิบัติซึ่งเป็นการมุ่งเน้นให้ชุมชนอยู่ร่วมกับสถานประกอบการ ซึ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักธรรมาภิบาลที่สวนอุตสาหกรรมบางกระดีนำมาใช้

➤ มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์ มูลนิธิก่อตั้งมาแล้วกว่า 23 ปี มุ่งเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับประเทศโดยทำใน 2 รูปแบบ คือ การปลูกต้นไม้และการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในใจคนเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกทั้งเด็กเยาวชนหรือผู้ร่วมโครงการ ตอนนี้มูลนิธิมีโครงการใหม่คือ โครงการทอดผ้าป่าขยะสามัคคีสู่ความเขียวขจีครั้งที่ 1 พื้นที่คือ วัดบุตธดา จ.สิงห์บุรี ซึ่งเราจะจัดควบคู่ไปกับโครงการแรลลี่คาราวานท่องเที่ยวสู่ความเขียวขจีกรุงเทพฯ-อุทัยธานีโครงการนี้สามารถเข้าร่วมได้ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นโดยส่วนตัวหรือทั้งสำนักงาน มีขยะเหลือใช้ เช่น ขวดน้ำ ขวดพลาสติก ขวดแก้ว อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ ที่สามารถนำมาปรับปรุงหรือนำมาแปลงสภาพให้เป็นตัวเงินได้นำมาเข้าร่วมโครงการโดยเงินส่วนนี้จะนำไปถวายวัดในโครงการทอดผ้าป่าซึ่งจะได้ประโยชน์ 3 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนแรกเราได้ต้นไม้เพิ่มขึ้นจากขยะเหลือใช้ ส่วนที่สองคือ ได้บุญกลับมา ส่วนที่สามคือ ได้เข้าร่วมกิจกรรมดีๆ และได้ช่วยกันเพิ่มพื้นที่สีเขียว หากต้องการบริจาคสามารถนำมาบริจาคได้โดยตรงที่มูลนิธิ หรือโทรเข้ามาสอบถามซึ่งเราจะประสานงานกับทางกลุ่มบริษัทวงษ์พานิชย์ ให้ไปรับขยะได้ถึงบริษัท/สำนักงานซึ่งจะมีการชั่งวัด และตีเป็นตัวเงินออกมาและบันทึกไว้จากนั้นจะเชิญบริษัทไปเข้าร่วมกิจกรรมทอดผ้าป่าขยะด้วยกัน

➤ องค์กรบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก(องค์กรมหาชน) เป็นองค์กรมหาชนที่ขึ้นกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภารกิจขององค์กรคือ การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกให้ลดน้อยลง ซึ่งด้าน Green Office ทางองค์กรก็มี 2 โครงการที่จะมาแนะนำคือ โครงการฉลากคาร์บอน เป็นโครงการที่ให้ฉลากกับผู้ประกอบการที่สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งตอนนี้มี 38 ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับฉลากตัวนี้สำหรับผู้บริโภคถ้าได้ช่วยซื้อผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากก็เท่ากับว่าช่วยลดคาร์บอน และเต็ดตรา แพ้ค ก็เป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์ที่ได้รับฉลากคาร์บอนจากเราแล้ว ส่วนอีกโครงการหนึ่งคือ โครงการคูโมงด์ เป็นโครงการผ้าลดโลกร้อน เป็นผ้าที่สามารถใส่สบายในอุณหภูมิ 25 องศา ซึ่งถ้าเราใส่เสื้อผ้าชนิดนี้เมื่ออยู่ในห้องแอร์ก็สามารถเพิ่มอุณหภูมิของแอร์กว่า 25 องศาขึ้นไปเพื่อลดการใช้ไฟฟ้าและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สินค้าที่ได้รับฉลากคาร์บอน เช่น มิตรผล น้ำมันพืชตราหยก ถูยงอนามัยวันทัช และสถานประกอบการด้านการบริการอย่างโรงแรมบันยันทรีก็สามารถเข้าร่วมโครงการฉลากคาร์บอนได้ ซึ่งการวัดผลจะมีค่ามาตรฐานในการเป็นเกณฑ์ซึ่งถ้าใครสนใจเราจะเป็นคนเข้าไปตรวจสอบความเป็นไปได้ของการลดคาร์บอนถ้าลดไม่ได้เราก็จะช่วยเสนอขอแนะนำในการปรับเปลี่ยนวิธีการลดขยะ การปรับน้ำเสียมากก็เก็บเป็นก๊าซมีเทน

➤ บริษัท เต็ดตรา แพ้ค(ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัทผู้ผลิตกล่องเครื่องดื่มเราทำด้านบรรจุภัณฑ์ปลอดเชื้อ ซึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทกล่องเครื่องดื่มในออฟฟิศเช่น นม ชา กาแฟ มีอยู่มากตอนนี้เราครมาร่วมกันรณรงค์กันว่าจะทำอย่างไรให้กันช่วย แกะ ล้าง เก็บ ซึ่งปีที่ผ่านมาร่วมกับโครงการแจ๊วรักษ์โลก เราเก็บได้ถึง 20 ล้านกล่อง ซึ่งรวมทั้งหมดกว่า 3000 กว่าตันที่นำมารีไซเคิล ปีนี้จึงอยากมารณรงค์อีกและก็โชคดีเราได้ทางบิกซีเข้ามาร่วมด้วยซึ่งเข้ามาต่อยอดจากปีที่แล้ว กว่า 67 สาขา นี่เป็นส่วนของเต็ดตรา แพ้ค ที่มารณรงค์ให้รีไซเคิลกล่องเครื่องดื่ม

➤ ชมรมผู้ผลิตกล่องเครื่องดื่ม ก่อตั้งโดยบริษัทผู้ผลิตกล่องเครื่องดื่ม 2 บริษัท คือ บริษัท เต็ดตรา แพ้ค(ประเทศไทย) จำกัดและบริษัท เอส เอส จี คอมมิตองส์ จำกัด รณรงค์เพื่อให้ความรู้แก่คนทั่วไปว่ากล่องเครื่องดื่มสามารถนำมารีไซเคิลได้ ซึ่งกล่องเครื่องดื่มมีส่วนประกอบอยู่ 3 อย่าง คือ กระดาษ พลาสติก

และอะลูมิเนียมฟรอยด์ ส่วนการรีไซเคิลก็มีสองวิธีด้วยกันคือ การแยกเยื่อกระดาษที่ได้ก็จะไปใช้เป็นกระดาษรีไซเคิล ฟรอยด์กับพลาสติกก็จะนำไปผลิตเป็นเม็ดพลาสติก

➤ บริษัท กรีนบอร์ด จำกัด เป็นการรีไซเคิลกล่องเครื่องดื่มมาใช้ผลิตเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่สามารถทนน้ำ ทนไฟได้

4. เสวนาแลกเปลี่ยน “Green Office Through Partnerships : ปัจจัยความสำเร็จคือความร่วมมือ”

1. กรณีศึกษาจากวิทยากร

ก. การจัดการขยะเหลือศูนย์ : คุณอภิคุณธ์ เจริญอักษร (ครูตจ) โรงเรียนรุ่งอรุณ

วันนี้มาพร้อมนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โครงการจัดการทรัพยากรของเราที่เรียกชื่อว่า ของเสียเหลือศูนย์ มีเป้าหมายให้เกิดความเข้าใจว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ที่ธรรมชาติให้มาจริงๆแล้วไม่มีขยะ ขยะในโลกนี้ไม่มี มีแต่ทรัพยากรที่มีจากธรรมชาติที่มนุษย์เอาไปใช้ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเสร็จแล้วส่วนที่เหลือที่ไม่ต้องการก็ส่งมารวมกัน ส่วนที่สามารถย่อยสลายได้ที่สามารถกลับมาเป็นส่วนเพิ่มดินดี ๆ สามารถปลูกผักได้มันไปรวมอยู่กับถุงพลาสติก รวมอยู่กับขวดที่มันควรจะถูกล้าง เอาไปหลอมกลับมาใช้ได้อีกแต่ปรากฏว่ามันอยู่รวมกันในสภาพที่ไม่น่าดูและอุปทานว่านี่คือสิ่งที่น่ารังเกียจ ฉะนั้นเราจะทำอย่างไรให้คนมีสายตาที่ชัดเจน ฉะฉาน มีสติที่ว่องไว ว่าสิ่งเหล่านี้มันมีตัวตนในทางสัจจะทางวัสดุของมันซึ่งจริงๆแล้วมันไม่ใช่ขยะ มันไม่มีขยะในโลกนี้จนกว่าเราจะไปสร้างไปตั้งมันขึ้นมา โรงเรียนรุ่งอรุณเป็นโรงเรียนวิถีพุทธที่เอาโจทย์ชีวิตจริงมาเป็นการดีไซน์มาเป็นการเรียนรู้ มาบูรณาการในวิถีชีวิต

เรื่องการรักษาสิ่งแวดล้อม เรื่องการรีไซเคิลอาจเป็นเรื่องที่เราคุ้นเคย แต่ถ้าสังเกตดีๆว่าส่วนใหญ่แล้วเป้าของเราที่เห็นอยู่นั้นเรื่องรีไซเคิลเป็นเรื่องทำเพื่อขาย ธนาคารขยะกลายเป็นเรื่องของการแลกเปลี่ยนซึ่งจริงๆแล้วไม่ได้เป็นเรื่องที่ผิดแต่มันยังไม่สื่อถึงความตั้งใจที่จะทำเพื่อสิ่งแวดล้อมจริงๆ โดยส่วนตัวแล้วผมเชื่อว่าคนไทยเรามีความตั้งใจอยากจะทำเรื่องดีๆ เรื่องสิ่งแวดล้อมให้กับโลกแต่โอกาสที่จะเริ่มต้นมันยังไม่มี คนชั้นกลางก็เยอะ ซึ่งหากจะคิดทำมันต้องทำตั้งแต่ฐานรากที่ต้องช่วยกันทำ ฉะนั้นในสิ่งที่โรงเรียนรุ่งอรุณทำเริ่มจากเรื่องเล็กๆ เรื่องเงินไม่ได้เป็นเรื่องที่เป็นตัวตั้งแต่เป็นการแบ่งปันเรื่องที่สามารถทำได้ องค์ประกอบของความสำเร็จหลักมี 3 อย่าง คือ

➤ ทิศทางของผู้บริหาร ถ้าผู้บริหารไม่เชื่อเรื่องนี้ ไม่มองเป็นองค์กรรวม ไม่เห็นว่าเรื่องนี้สำคัญ ไม่รู้เรื่องที่กำลังจะทำว่าเพื่ออะไรซึ่งดูเหมือนภาพดีแต่จริงๆแล้วไม่มีอะไรมันก็ไม่เกิด ฉะนั้นเวลาผมมาร่วมวงเสวนากับเดอะเนทเวิร์คจึงตั้งใจเพราะเหมือนได้รับพลังร่วมที่จะทำร่วมกัน

➤ คนทำงาน อย่างที่กล่าวว่าจุดเริ่มต้นของรุ่งอรุณไม่ได้เริ่มต้นที่เด็กแต่เริ่มที่ครู เริ่มที่ผู้ใหญ่ ถ้าผู้ใหญ่ไม่ทำก็ไม่เกิดหากมีเด็กมีใจจะทำแต่ผู้ใหญ่ไม่ทำมันก็จะล้มไป โดยเริ่มต้นเรามีครูอาสาสมัครแยกขยะมาจัดสถิติ มาพับถุงพลาสติก มาใส่ผ้าคาตจุ่มแล้วเอาวาเป็กซ์ทาเพื่อจะมานั่งแยกขยะว่ามีเศษอาหาร

ขวด อะไรอยู่เท่าไร ซึ่ง 5 ปีที่แล้วไม่ได้เหมือนตอนนี้ ต่อมาเราก็ต้องส่งให้คนรุ่นใหม่เพื่อที่จะทำต่อไป อีกอันหนึ่งที่สำคัญเพราะเราไม่ได้ทำเรื่องนี้ไม่ได้มุ่งหวังเอาความสำเร็จทางสถิติ ขยะลดลงแต่คนทำงานทุกข์ยาก

➤ เป้าหมายคือทำแล้วมีความสุข ถ้าช่วยโลกแล้วมีความสุข ฉะนั้นทุกอย่างที่เราทำไม่

ว่าจะเป็นสถานีรีไซเคิล ตัวโรงเรียน เราทำเพื่อให้การสื่อสารความดีมันออกมาจริงๆ มันออกมาในโปสเตอร์ มันออกมาในสื่อ มันออกมาในกิจกรรม มันมีความสุขงาม ทั้งหมดแล้วอยากจะบอกว่า กิจกรรมทั้งหมดที่ทำเรื่องคนเป็นเรื่องสำคัญอยากจะให้กระจายออกไปเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ เป็นเครือข่าย ดังนั้นเราถึงอยากเปิดให้กับคนที่อยากทำบุญให้กับโลกมาทำร่วมกัน ฉะนั้นครู พ่อแม่ เด็กๆ ที่เชื่อเรื่องนี้ ก็สามารถไปจัดระบบแยกขยะที่บ้านและก็นำมาใช้ที่โรงเรียนได้ ฉะนั้นในวิถีอันหนึ่งเมื่อผู้บริหารเอาจริง ส่วนใหญ่คนก็จะทำไม่ว่าจะทำลึกทำตื้นเพราะมันขึ้นอยู่กับความพร้อมภายใน แต่หากว่าใครที่เห็นว่าตัวเองอยากทำมานานแล้วเพียงมีโอกาส เช่นมีสถานแบบนี้ที่โรงเรียนก็มาทำ

ข. การส่งเสริมการใช้และบริโภคทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ(LCA and Sustainable Consumption)

เปลี่ยนวิถีให้เป็นวิถีแล้ววิเคราะห์ให้ละเอียดกับการดำเนินชีวิตสู่การบริโภคที่ยั่งยืน

โดยคุณสินชัย เทียนศรี ผู้จัดการฝ่ายสิ่งแวดล้อม บริษัท เต็ดตรา แพ้ค(ประเทศไทย) จำกัด

➤ ก่อนนี้ผมทำงานเป็นทูตตาวีพิเศษ เป็นเยาวชนที่เหมือนน้องๆ ที่ต้องหาข้อมูลเพื่อรักษาแม่น้ำเจ้าพระยา เนื่องจากตอนนั้นได้รับข้อมูลจาก JICA ว่าอีก 10 ปี แม่น้ำเจ้าพระยาเน่าแน่ ก็เลยไปศึกษาจึงคิดอยู่ตลอดว่าถ้าเราต้องการณรงค์อะไรสักอย่างต้องหาข้อมูลเพราะไม่งั้นก็จะทำเป็นเพื่อ PR แต่อย่างที่ครูดูจทำคือการลงมือทำจริง ทำให้มันเกิด ไม่ได้ทำเพื่อ PR ผมทำตาวีพิเศษมาเป็นเรื่องของ Promotion and Education ทำมาตลอดตั้งแต่ปี 2533 จากที่ได้ปรึกษาคูครูดูจเกี่ยวกับงานตาวีพิเศษเพราะตาวีพิเศษส่วนใหญ่เป็นงาน Promotion ก็เกือบหมดเวลาแล้ว ครูดูจเป็นตัวอย่างของการลงมือทำที่ไม่ได้ทำสเกลใหญ่แต่เป็นสเกลเล็กๆ ที่ทำตั้งแต่ต้นจนเสร็จแต่ไม่ได้ทำให้มันเสร็จ หากใครที่เคยฟังมาแล้วก็จะได้ยินว่าผมไม่ได้จะทำให้เสร็จและทำให้สำเร็จ กล้องเครื่องดีมีจึงเป็นจุดหนึ่งที่จุดประกายให้ผมทำให้สำเร็จเพราะหากผมมีแค่ Promotion และ Education คนมันจะเป็นแค่หลักของการ PR คนก็จะรู้แต่ว่าอาจจะไม่ได้ทำหรืออยากจะทำแต่ไม่รู้ว่ามันไปไหน เช่น เราอุตสาหกรรมแยกขยะไว้อย่างดีแต่เจอคนบางคนเค้าเอาไปรวมกันหรือเค้าเอาไปรวมกันและด้วยมูลค่ามันไม่มีเค้าก็เอาไปทิ้งไว้ข้างทาง ดังนั้น LCA ก็เลยมาคือ Life Cycle Assessment หรือ วัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์เราจะทำอะไรให้วงจรนี้มันปิดวงจรลง ฉะนั้นก่อนตาวีพิเศษยุติลงแต่ก่อนนั้นตาวีพิเศษยุคกล้องเครื่องดีมีก็ได้ทำกิจกรรมมาบ้างแล้ว คือ ทางเต็ดตรา แพ้ค สปอนเซอร์ให้ทำกิจกรรม ซึ่งผมเป็นคนทำโครงการและผมก็มี commitment ตั้งแต่วันแรกว่า จะเอากล้องเครื่องดีมีทุกกล่องกลับสู่รีไซเคิลให้ได้ ทำได้ไม่ได้ไม่รู้แต่ตั้งไว้ก่อนเป่าล่าสุดที่ต้องได้คือ กล้องทุกกล่องเอาไปรีไซเคิลได้ แต่เราต้องคิดหาทางทำ

➢ ก่อนนั้นตาวีเศษทำร่วมกับกรีนบอร์ด ร่วมกับทม. เค้าก็เก็บกันมา โรงเรียนในทม.ก็เก็บกันใหญ่เลย เสร็จแล้วทม.เล็กทำ เครื่องจักรก็เลยยกให้กับทางกรีนบอร์ดไปทำต่อ สิ่งนั้นเราต้องหาโซลูชั่นของมัน วงจรไม่ใช่เพียงแค่คุณซื้อมาอันนี้ถูกกว่าอันนี้จบ วิธีการดูวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์คือ ก่อนที่จะมา

เป็นขวดมันมาจากอะไร มาจากซูเปอร์มาเกต ก่อนซูเปอร์มาเกตมันมาจากร้านค้าส่ง ร้านค้าส่งมันมาจากโรงงาน โรงงานมันมาจากน้ำกับขวด น้ำมาจากไหน ขวดมาจากอะไร มาจากเม็ดพลาสติก เอาฉลากติด เอาฝาามาแพ็คกลับไปเราก็เห็นว่ามันมาจากไหนจะนั้นเวลาเราเลือกบรรจุภัณฑ์สองอย่างเราก็มาลองคิดว่าอันไหนมันมาจาก Process ที่มากกว่ากัน ไม่ต้องถึงขั้นคำนวณฟุตพริ้น หรือคาร์บอนไดออกไซด์เท่าไร เช่น เรื่องง่ายๆ ว่าจะต้องซื้อน้ำมันชนิดหนึ่งเพื่อไปทอดปลา ไปเห็นที่ตลาดเจอ

น้ำมันหมูใส่ถุงพลาสติกแล้วถุงแตกใส่กล่องโฟมอีกที ..แต่เป้าหมายของเราคือ ทอดปลา ถ้าเราเป็นนักสิ่งแวดล้อมปุ๊บเราตัดใจทันควันเลยว่ามันมีโฟม มีถุง มีนรีไซเคิลไม่ได้ ก็จะต้องปฏิเสธก่อน แล้วก็ไปเลือกน้ำมันขวดดีกว่าเพราะอย่างน้อยขวดมันก็สามารถไปรีไซเคิล ใช้ซ้ำได้ ฉะนั้นก็เป็นวิธีการเลือกง่ายๆไม่ต้องลงรายละเอียดไม่ต้องมีโปรแกรมคำนวณ เราสามารถทำได้ด้วยเราเองตัดสินใจ ก็จะได้ในแบบที่อยากได้หรือเลือกซื้อในปริมาณที่พอเหมาะ คือ รีไซเคิลขนาด ไม่ใช่เจอขวดหนึ่งแล้วห้างบอกว่าซื้อ 1 แกม 1 ซื้อมันได้ขวดแบบนี้หรือได้ขวดใหญ่กว่าแบบนี้คือไม่ได้รีไซเคิล พอเราซื้อน้ำมันขวด เราเอาขวดมาใช้ซ้ำได้ก็คือ การรีไซเคิล พอเราซื้อน้ำมันขวดอาจจะบิตนิดหน่อยก็สามารถรีแพร์ คือ ซ่อมมันก่อน พอซ่อมไม่ได้ค่อยไปรีไซเคิล แต่ที่ผ่านมามาเราถูกสอนว่าอะไรก็ต้องรีไซเคิลๆ ก็คืออายุของมันน้อยลงทันตา เช่น ถุงส้มตำมีอายุน้อยมาก ซื้อส้มตำมาจากหน้าออฟฟิศ เทจากถุงใส่จานถุงก็อยู่ไม่เกิน 3 นาทีแต่คนกลับได้กินส้มตำอร่อย ฉะนั้นถุงมีอายุแค่ 3 นาทีแล้วมันก็กลายเป็นขยะ ดังนั้นสิ่งที่เราต้องทำคือ ตั้งอายุของมันให้อยู่ยาวนานๆอย่างมีประโยชน์ โดยการวิเคราะห์วัฏจักรของวงจรชีวิต แล้วค่อยเอาเรื่องคาร์บอนไดออกไซด์ไปดูว่าขั้นตอนแต่ละอย่างมันทำให้เกิดคาร์บอนไดออกไซด์เท่าไร มันปล่อยอะไรเท่าไร มันใช้พลังงานเท่าไร อันนั้นค่อยไปลงรายละเอียด

ฉะนั้นการทำ **Green Office** ทุกคนสามารถกลับไปทำได้อย่างไม่สาย แต่อย่าคาดหวังว่าทำวันนี้แล้วมันจะสำเร็จ ซึ่งวันนี้หลายกลุ่มตั้งแต่เด็ก ๆหรือคนหลายคน เค้าได้ทำงานเป็นวิถีชีวิต ซึ่งในชีวิตเรามีวิธีหลายวิธีแต่สามารถเลือกเอาวิถีที่ดีที่สุด ๆ ที่เราอยากทำ เปลี่ยนวิธีนั้นเป็นวิถีชีวิตของเรา แล้วเราจะมีความสุข เราจะรู้สึกว่าเราเป็น **Green Society** เราเป็น **Green Life stay** ไม่ใช่ **Green PR** ไม่ใช่ทำเพื่อให้โลกเห็นว่าเรา **Green** แต่จริง ๆแล้วเราไม่ **Green**

➢ สิ่งที่สำคัญคือ การวิเคราะห์ และเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้เราไปไม่ถึงไหนเกี่ยวกับการทำวงจรตัวนี้เพราะ เราไม่เคยสอนเด็กให้วิเคราะห์ วิเคราะห์ในที่นี้คืออย่างที่คุณครูทำคือ เด็กเค้าวิเคราะห์ได้เลยว่าอะไรบ้างที่มันสามารถแยกออกมาได้ เช่น ปากกาที่เราใช้หมดเราก็ทิ้งทั้งหมดนั่นคือการไม่ได้วิเคราะห์วิจัย

และไม่ได้เข้าใจมัน ครูดูสอนผมเลยว่าการวิเคราะห์คือ การถอดปากกาออกมาเป็นชิ้นๆ ในนั้นจะมีเหล็ก มีพลาสติก แล้วแยกเหล็กก็คือเหล็ก พลาสติกก็คือพลาสติก พอเด็กได้ถอดออกมาเขาก็เริ่มรู้สึกสนุกเขาก็จะเห็นว่า มีสปริงเอาไว้ทำหุ่นยนต์ได้ ดั่งไอส์ไตล์กล่าวว่า จินตนาการสำคัญกว่าความรู้ อย่างเช่นเด็กวาดรูปแทน การเขียนคำตอบแต่กลับถูกครูบอกกลับเด็กว่าวาดมาทำไมแต่จินตนาการของเด็กให้คำตอบกับครูมากกว่า ข้อความที่จะเขียนเยอะเยอะ ดังนั้นจึงขอฝากว่า “LCA คือตัวชีวิตเราแล้วเราวิเคราะห์มันมาจากไหน แล้วมันจะไปไหนต่อไป ไปในทางที่ถูกต้อง หรือไปยังหลุมฝังกลบหรือเปล่าเท่านั้นเอง”

ค. ปัจจัยความสำเร็จในการทำกิจกรรม CSR ด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดย คุณกิตติยา โสภณพนิช ผู้จัดการมูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์

➤ มูลนิธิฯ ก่อตั้งเมื่อปี 2529 ซึ่งตอนนั้นป่าไม้ของประเทศไทยเหลืออยู่ประมาณ 25% จาก 53% ในปี 2504 ณ ขณะนั้นผู้ก่อตั้งคือ ดร.คุณหญิงกัลยา โสภณพนิชและเพื่อนๆ ซึ่งได้มีการจัดทำโครงการและดำเนินงานก่อนการตั้งมูลนิธิ เริ่มด้วยการปลูกต้นไม้ริมทางหลวงชลบุรี-สัตหีบ เป็นโครงการแรก ร่วมกับกรมทางหลวง ทหารและประชาชน จากวันนั้นถึงวันนี้เป็นเวลากว่า 23 ปี ซึ่งมันคงกับการทำเรื่องเดิมอยู่ คือ การปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับประเทศไทยทุกรูปแบบโดยอาศัยความร่วมมือในทุกภาคส่วนของสังคมไทย ในปี 2540 ข้อมูลจากกรมป่าไม้วางพื้นที่ป่าไม้ของเรา 40% เป็นครั้งที่พื้นที่สีเขียวได้เพิ่มขึ้นมา เราก็ภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว หลายคนมองว่ามูลนิธิเป็นองค์กรภาคประชาสังคมไม่ใช่ธุรกิจ ไม่ได้แสวงกำไร ซึ่งง่ายต่อการบอกว่าเราทำเพื่อสิ่งแวดล้อม ไม่ต้องคิดมากเรื่องการได้กำไร หรือผู้ถือหุ้นจะคิดเห็นอย่างไร แต่ความเป็นจริงแล้วเราอยากให้มองว่าไม่ใช่ว่าองค์กรไหนไม่ได้อยู่ในภาคส่วนไหนก็เหมือนกัน เพราะสิ่งสำคัญที่สุดก็คือ คน

➤ ในทุกองค์กร ในทุกภาคส่วน คน เป็นหัวใจหลักของงาน ถ้าคนไม่เดิน งานก็ไม่เดิน เพราะจริงๆ แล้ววันนี้อยากจะฝากเป็นคำถามก่อน **“ตรงไหนคือความสมดุลระหว่างการทำเพื่อกำไรสำหรับตนเองหรือผู้ถือหุ้นกับการทำเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม”** เพราะแต่ละหน่วยงานก็คงไม่เหมือนกัน และคงไม่มีหน่วยงานไหนที่จะมีจุดสมดุลที่เหมือนกันเพราะว่าแต่ละคนแต่ละองค์กรย่อมมีเงื่อนไขที่ต่างกัน และ ถูกมั้ย? “การทำงานเพื่อหาเงิน ทำงานหนักเพื่อเงินและก็มีผลาญทรัพยากรมากมายเพื่อให้ได้เงินมาแล้วก็เจียดเงินมาเพื่อจะบอกว่าเป็นส่วนที่จะให้กับสิ่งแวดล้อม” มีท่านอาจารย์ยังยุทธ จันยาลักษณ์ ได้กล่าวไว้ในหัวข้อการบริโภคอย่างยั่งยืนว่า “อย่าหาเงินมารักษารัฐธรรมนูญ แต่รักษารัฐธรรมนูญเพื่อรักษาเงิน” ยกตัวอย่างที่มูลนิธิฯ ทำคือได้มีโอกาสได้ไปทำกิจกรรมโครงการหนึ่งที่เกาะลันตาพร้อมกับมูลนิธิบรรเทาสาธารณภัยทำเรื่องสิ่งแวดล้อม เกาะลันตาเป็นเกาะที่สวยงาม มีวัฒนธรรมที่งดงามและมีทรัพยากรที่สมบูรณ์ และมีกลุ่มคนที่อาศัยอยู่เรียกว่า อูรักละโว้ย มีอุทยานแห่งชาติเป็นป่าอยู่บนเกาะ แต่ปัจจุบันมีโรงแรมหลายร้อยโรงแรมบนเกาะลันตา ครั้งหนึ่งของเกาะเป็นโรงแรมอีกครั้งหนึ่งเป็นพื้นที่ของชาวบ้านที่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย ปัญหาที่ลันตาประสบอยู่ปัจจุบันคือ ต้นน้ำ เพราะน้ำที่ใช้กินใช้ดื่มมาจากป่าที่อยู่บนเกาะ ซึ่งป่าไม้ในปัจจุบันลดลงโดยมีนักศึกษาได้ทำการวิจัยไว้ว่าถ้าคนบนเกาะใช้น้ำในปริมาณเท่าเดิมป่าไม้จะหมดลงภายใน 6 ปี นอกจากนี้มีปัญหาเรื่องต้นน้ำ ป่าไม้แล้วยังมีปัญหาเรื่องขยะ ขยะล้นเกาะเพราะหลุมที่ฝังกลบมันเต็มและมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปเยอะไม่มีการจัดเก็บมีการสร้างโรงแรมขวางทางน้ำ สร้างโรงแรมใกล้ชายหาดมาก ปีที่แล้วลันตาเกิดน้ำท่วม คืออยากจะถาม

ทุกคนที่อาศัยโรงแรมธุรกิจหรือธุรกิจการท่องเที่ยวว่า สิ่งที่ทำถูกต้องหรือเปล่า คุณกำลังทำลายทรัพย์สินที่สำคัญที่สุดที่ทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวเกาะลันตาซึ่งถ้าเป็นแบบนี้ต่อไปก็คงไม่มีใครมาเที่ยวอีกต่อไป เพราะว่าเราทำลายมันด้วยธุรกิจของเราเอง ฉะนั้นจึงอยากให้เห็นว่า การทำธุรกิจกับการทำเรื่องสิ่งแวดล้อมไม่ใช่เรื่องที่ต้องเลือกข้างใดข้างหนึ่งไม่ใช่ว่าทำตรงนี้แล้วตรงนั้นจะหายไป ถ้าที่ถูกต้องคือทำแล้วมันน่าจะได้ทั้งสองด้านแต่ต้องหาให้เจอว่าตรงไหนคือจุดที่เราทำได้ จุดที่เราทำได้ ไม่ได้บอกให้ทุกคนต้องเปลี่ยนมาเป็นมูลนิธิแล้วไปปลูกต้นไม้กันหมด แต่ตรงไหนคือจุดที่ทำให้คุณสามารถทำธุรกิจของคุณก็ได้และก็ทำลายสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดหรือเพิ่มให้สิ่งแวดล้อมด้วย

➤ **ปัจจัยความสำเร็จ อันดับแรกคือ ศรัทธาและความเชื่อ** อย่างที่ทางครูดุจดุจดไปแล้ว

ว่าผู้นำเป็นส่วนสำคัญมากสำหรับองค์กรกับการทำเรื่องนี้ผู้นำต้องเอาด้วยและเราเองก็ต้องเชื่อมั่นในผู้นำ ในส่วนความเชื่อต้องเชื่อในสิ่งที่เราทำด้วยจะเห็นตัวอย่างที่ตัวอย่างครูดุจดุจดที่เชื่อว่าทำได้ ณ วันที่ขยะยังนำขยะแขยงที่สุดก็ยังเชื่อว่าทำได้ สุดท้ายสำคัญที่สุดคือ เชื่อมั่นในตัวเอง ว่าเราเปลี่ยนได้ถ้าไม่เชื่อว่าเราไม่สามารถเปลี่ยนวิถีชีวิตได้ เราสามารถที่จะแยกขยะได้มันก็ไม่เกิด ส่วน**ปัจจัยที่สองคือเรื่องของการเพียรพยายาม**ในสิ่งที่ทำโดยไม่หยุดซึ่งก็เป็นการอธิบายโดยตัวมันเองแล้วว่าเรื่องนี้ต้องทำยาวต้องทำจริงและก็ต้องทำนานเป็นเรื่องที่ต้องทำตลอด ติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้คนมีส่วนร่วมเพราะการทำตลอด ทำนาน ทำยาว ไม่ได้ทำคนเดียวต้องทำกันหลายคนเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม การเป็นเจ้าของร่วม รู้สึกหวงแหน รู้สึกรักในสิ่งที่เค้าทำ มันมีคำกล่าวของชาวอัฟริกันเค้าบอกว่า **"If u want a go fast go alone : ถ้าคุณอยากไปเร็วก็ไปคนเดียว "** **" If u want to go far go together : ถ้าคุณอยากจะไปให้ไกลต้องไปด้วยกัน"** **ปัจจัยที่สาม คือ การเอาใจใส่สิ่งที่เราทำ และการเอาใจเขามาใส่ใจเรา** ครูดุจดุจดมีตัวอย่างให้เห็นแล้วว่าบางคนก็ทำบางคนก็ไม่ทำจะไปคาดคั้นเค้าให้ตายยังไงเค้าก็ไม่ทำ อันนี้เราก็คงค่อยๆ ไปกับเค้าได้แค่นั้นดีกว่าไม่ได้เลย อย่างที่มูลนิธิเองก็พยายามทำ ลดพลังงาน ลดกระดาษ ลดถุงพลาสติก ยัดเยียดโดยการเอาถุงผ้าแจกทุกคน ซัปดาห์ต่อมาไว้ที่ทำงาน ถามว่าลดได้จริงมั๊ยก็ไม่ได้จริงก็ยังมีถุงพลาสติกมาให้เห็นทุกวัน ถึงแม้จะเปลี่ยนไม่ได้อย่างน้อยเค้ารู้ว่าเป็นเรื่องดี เป็นเรื่องที่ทำได้ ขยะที่ไม่เคยแยกก็เริ่มที่จะแยก เก็บลูกแม็ค ซึ่งมันเป็นขั้นเล็กๆ ที่สามารถทำได้ซึ่งมันค่อยๆ ไปด้วยกันแบบพีแบบน้องแบบเอื้ออาทรด้วยกัน **ข้อสุดท้ายที่สำคัญคือ ปัญญามากำกับ** เราต้องรู้จักวิเคราะห์ตามที่คุณสินชัยได้พูดไปแล้วและพิจารณาในสิ่งที่เค้าทำในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นและ ในความสำเร็จที่เราได้มาด้วย นอกจากนั้นคือเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ หรือเรื่องจินตนาการ เวลาเจอปัญหาอุปสรรคส่วนใหญ่แล้วความคิดสร้างสรรค์ก็จะเกิดได้ถ้าไม่มีอุปสรรคก็ไม่มีความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นได้

➤ **ส่วนเรื่องการหาตัวชีวิต** เพราะหลายคนก็ไม่คิดว่าความสุขในที่ทำงานจะวัดได้อย่างไร

เป็นเรื่องยากเป็นนามธรรม ในระดับโลกก็ยังเถียงกันว่า GNH ก็ยังมาแทน GDP ไม่ได้ ซึ่งอยากยกโรงเรียนทอสีเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ เค้าใช้ภาวนาสีเค้าดูเรื่อง กาย การดูแลร่างกาย คือ เราดูแลร่างกายของเราดีหรือยัง เรากินอาหารที่ดีมั๊ย ใส่เสื้อผ้าที่สะอาดใส่เสื้อผ้าที่มาจากธรรมชาติ เราใช้ทรัพยากรอย่างไร ใช้น้ำอย่างไร ใช้กระดาษเยอะมั๊ย? เรื่องที่สองคือ เรื่องคน เราปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานอย่างไร เราพูดจากับเค้าดีมั๊ย เราแบ่งปันดีมั๊ย ส่วนที่สามคือเรื่อง เป็นเรื่องของจิตใจ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รวมถึงสติของเราต่อการกระทำของเราเอง ส่วนสุดท้ายคือ เรื่องของปัญญา เราใช้เหตุผลตามความเป็นจริงมั๊ย? หรือใช้อารมณ์เป็นตัวตั้ง ชื่อของด้วย

อารมณ์หรือชื่อของด้วยเหตุผล ซึ่งเป็นเกณฑ์ชีวิตได้ครอบคลุมเพราะเรื่องความสุขก็ไม่น่าจะหนีจาก 4 ตัวนี้ไปได้

2. มุมมองต่อเรื่อง Green Office กับ การจัดการขยะ การบริโภคที่ยั่งยืนและปัจจัยการทำ CSR ด้านสิ่งแวดล้อม

คุณอภิเดช เจริญอักษร (ครูจุก) โรงเรียนรุ่งอรุณ

➤ Green Office เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่จะทำให้เกิด action ต่อไป ที่นี้จะ Green Office Green Home ก็ดี มันก็ต้องกลับมาที่ Green Life Style หรือ Zero west life style ทำอย่างไรที่เราจะมีชีวิตในแต่ละวันอย่างมีสติในการบริโภค จากที่เคยได้รับข่าวจากอังกฤษว่า 1 ใน 3 อาหารในตู้เย็นของแม่บ้านจะถูกทิ้งเพราะว่าซื้อมาไว้แล้วกินไม่ทัน เช่น มะเขือเทศ ซ็อกโกแลต ผักสลัด ซึ่งการบริโภคแบบเผื่อแบบนี้ทำให้กระบวนการผลิตตั้งทรัพยากรของโลกอย่างไม่เกิดอะไรแล้วแถมของที่เน่าเสียยังอยู่ในถุงพลาสติกแทนที่การย่อยสลายควรจะอยู่ในดินไม่ควรอยู่ในถุง เพราะไม่ได้ถูกแยก เราต้องมองว่า “ตัวเราเองมีส่วนในการเริ่มต้นอย่างไรมันไม่ได้โยนไปที่ใครคนใดคนหนึ่ง” ผมเลยอยากเสนอการใช้ชีวิตใน office ยกตัวอย่างว่า ชีวิตคนรุ่นใหม่ใช้เป้กันเยอะขึ้นแะชื่อของก่อนเข้ามาก็สามารถใส่ในเป้ได้ นอกจากนี้ในเป้สามารถพกแก้วส่วนตัวได้เพื่อลดแก้วพลาสติก ตะเกียบ ถุงผ้า ถุงพลาสติกเอาไว้ใส่ของเปียก ทั้งหมดที่ว่ามานี้เป็นเรื่อง การเตรียมตัว ทั้งหมดนี้แล้วอยากจะทำอะไรที่ตัวเรา เริ่มจากวินัยจากภายใน Green Office ของให้มีคนจริง ตัวจริง ก็ลงมือทำอย่างจริงจังโดยเน้นภาวะภายใน พัฒนาคุณภาพภายใน ทำจากเรื่องเล็กๆไปใหญ่ จากง่ายไปยาก หากผิดพลาดก็ให้อภัยผู้อื่น ให้อภัยตัวเอง ค่อยๆทำจากตัวเองแล้วแบ่งปันสู่คนอื่น เป็นการสร้างกัลยาณมิตรสุดท้ายเราก็จะได้สิ่งทีมากกว่า Office ที่ Green แต่ที่สำคัญคือ เราจะได้ความสำนึกร่วม ว่าเรามีอะไรดี ๆ ที่มาทำร่วมกัน อาจจะเกิดจากคลับ ชมรมเล็กๆ ทำกันไปชวนกันไป เกิดเผยแพร่บนเว็บไซต์ในออฟฟิศ เกิดป้าย เกิดโปสเตอร์สวยๆ มันได้เรื่องใหญ่แล้วเรื่องสิ่งแวดล้อมก็จะตามมา

คุณสินชัย เทียนศรี ผู้จัดการฝ่ายสิ่งแวดล้อม บริษัท เต็ดตรา แพ้ค(ประเทศไทย) จำกัด

➤ อย่างที่ครูจุกทำ เราก็ทำเหมือนกัน เพราะเราอยู่ในวงการนี้ก็จะเกิดการแลกเปลี่ยนกัน บ่อยๆ เห็นตัวอย่างดี ๆ ก็จะ copy มาใช้ จากที่ผมไปเป็นวิทยากรหลายที่ส่วนการบริโภคอย่างยั่งยืนนั้นเช่นที่คุณกิตติยา พุดเมือกก็คือ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม 3 ตัวนี้เป็นตัวหลักของ Sustainable Development คือ การอยู่อย่างยั่งยืน การทำเรื่องสิ่งแวดล้อมโดยที่ไม่มองเรื่องเศรษฐกิจเลยก็คงเป็นเรื่องยาก ผมยังอยู่ในธุรกิจ ในบริษัทเต็ดตรา แพ้ค แต่ถ้าสมมติว่าผมไม่ได้อยู่ในเต็ดตรา แพ้ค แต่เป็นเพียงคนที่ทำงานเพื่อสิ่งแวดล้อมอย่างเดียวทำให้สเกลที่เล็กมาก ผมจะเก็บกล่องวันละกล่อง เก็บร้อยกล่อง แต่ตอนนี้ที่ผมมาอิงกับบริษัทที่มีนโยบายเดียวกันมันก็เหมือนผืนเดียวกันแต่สเกลมันใหญ่ขึ้นเพราะฉะนั้นสิ่งที่เราเคย complain การบริโภคอย่างยั่งยืน ถ้าไม่มีผู้บริโภคก็ไม่มีผู้ผลิตเค้าผลิตได้เพราะว่ามีผู้บริโภค แต่เราเป็นผู้บริโภคอย่างไรคือ ต้องมีจิตที่เข้มแข็งมีใจที่รู้เป้าหมายของเราแล้วกับบริโภคอย่างฉลาดแล้วความฉลาดของเราจะทำให้เกิดความยั่งยืน หลายๆครั้งการทำเรื่องกล่องนมมีหลายคนบอกหรือถามชาเลี้ยงว่าทำไมไม่รับกล่องนมก็ได้คำตอบมาว่า น้ำหนักเบาขายไม่ได้ ไม่มีใครรับซื้อเพราะแม่แต่เทศบาล อบต.ก็บอกเค้าอย่างนั้น แต่พอตอนนี้ภาคธุรกิจออกมา

บอกว่ารับ มีกระบวนการรีไซเคิล มีบิกซ์บอกว่า 67 สาขาที่รับได้ ดังนั้นถามว่าส่วนใหญ่ที่บอกว่ามันเป็นข้ออ้าง เราบอกว่าเราแยกไว้รถทอม.เค้าเอามารวมเราอาจคิดไปเอง ถ้าลองแยกจริงๆแล้วให้เค้าๆก็สามารถทำต่อได้ หรือทำอย่างรายการคุณไตรภพ เก็บไว้แล้วโบกซาเล้งมารับไปเพราะเมืองไทยเราแยกขยะเป็นสองอย่าง ขายเป็นได้ กับขายไม่ได้ อย่าไปหลงกับขยะเปียกขยะแห้ง อันไหนขายได้ใส่ถังหนึ่งขายไม่ได้ใส่ถังหนึ่ง ผมคิดว่าแม่บ้านใน ออฟฟิศก็แยกแบบนี้เหมือนกันอันไหนขายได้ก็แยกไว้ที่หนึ่งอันไหนขายไม่ได้ก็ให้ทอม. จริงๆแล้วทอม.นำ สงสารที่ต้องรับขยะที่ขายไม่ได้ไปแต่เราไม่ได้แยกอย่างนั้นเราไม่ได้มองอย่างนั้น ซาเล้งเป็นคนที่ได้รับขยะเป็น ประจำอยู่แล้วทุกวัน ถ้านัดเค้ามาในหมู่บ้านสักวันของสัปดาห์ที่ทุกคนอยู่กันหมดอาจจะเดือนหนึ่ง ครั้งหนึ่ง รวมกันทำตลาดนัดขยะรีไซเคิล ฉะนั้นถ้าสมมติเค้ามาวันเสาร์วันหนึ่งเค้าก็ได้ทีเดียว ดังนั้นความยั่งยืนคือ การทำเมื่อที่ค้างถึง 3 ประการดังที่กล่าว ทำเพื่อสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องสัมพันธ์กันทุก สิ่งสามารถทำได้ ไม่ใช่เพียงจินตนาการเพราะต้องมี Action อย่างบางคนเค้ามีเงินแต่ไม่มีเวลาแต่ อยากรทำเรื่องสิ่งแวดล้อมทำเรื่องสังคม อย่างที่เดอะเนทเวิร์คทำที่พยายามดึงภาคธุรกิจ ภาค NGO มาร่วมกันแล้วหาจุดแข็งที่มีแล้วเรา share กันแล้วเราก็สามารถทำได้โดยไม่ต้องใช้เงิน อย่างโครงการแจ้ว รักษ์โลก ทางเค้ามีจุดแข็งเรื่องการเป็นสื่อส่วนเราอยากผลักเรื่องรีไซเคิลให้ได้แต่เราไม่มีพลังพอที่จะบอกทุกคน ได้ไม่มีเงินที่จะไปซื้อสื่อซื้อโฆษณา ซึ่งช่อง 3 อยากทำเรื่องนี้แต่ไม่มี content พอมารวมกันมันเป็นองค์ประกอบ ที่ยั่งยืนคนเข้าร่วมเป็นหมื่น ดังนั้น ณ ตอนนี้อย่างยังไม่หยุดที่จะทำงานบริษัทนี้เพราะสิ่งที่ต้องการยังไม่ถึงเป้า ถ้า เกิดทุกคนอยากให้ผมออกมาทำ NGO ช่วยเก็บกวาดกล่องทุกใบที่คุณกินเสร็จแล้ว แกะ ล้าง เก็บ แล้วส่งไป ที่บิกซ์ทุกสาขา ถ้าคุณไม่ส่งกันบิกซ์ก็ไม่เห็นยอดเข้ามาวันหลังเค้าก็ไม่อยากทำ ถ้าทุกคนร่วมกันส่งบิกซ์เห็น เทสโก้เห็น คาร์ฟูเห็น ทุกคนเห็นว่าเป็นโอกาสไม่ใช่เพียงโอกาสทางธุรกิจแต่เป็นโอกาสที่เป็น social Contibiltion เป็นการร่วมกับสังคมแบบง่าย ๆ ถ้าทำได้แบบนี้ความยั่งยืนมันจะเกิด ถ้าทุกคนร่วมกันทำได้อย่าง นี้ก็จะเป็นการลดขยะ ลดเงินที่นำมาใช้ในกาารรีไซเคิล แล้วเงินที่ได้จากรีไซเคิลเพราะรีไซเคิลไม่ต้องเอาของใหม่ มาใช้รับ 3 ต่อ 3 เด้ง จึงเป็นสิ่งที่ยั่งยืนอยู่ได้ด้วยสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และทุกคนสามารถทำได้ด้วย ตัวเองอย่างง่าย ๆ ทำได้ทำเลย ใครว่ายังไม่ไม่ต้องสนใจทำไปเลย

3. Green Office สัมผัสสู่ถึงดวงดาว-ข้อคิดข้อฝากจากวิทยากรและผู้เข้าร่วม

➤ **คุณอภิวัฒน์ เจริญอักษร(ครูดูจ)** - เราทำเรื่องของกาารเริ่มต้นจากภายใน เรามีความ เชื่อเรื่องของโลกเรื่องของธรรมชาติแต่การที่ต้องเริ่มต้นจากตัวเราเอง อย่างที่บอกว่า ถ้าเรามี **สติดี จัดการ ดี เตรียมตัวดี** มันก็สามารถค่อยๆเปลี่ยนทีละน้อย ตัวชีวิตก็ไม่ใช่แค่ขยะลดลงแต่เป็นการทำแล้วอึดมอกอึดใจ มีความสุขก็คือการทำมาถูกทาง ทำแล้วเราก็จะได้เพื่อน เราก็จะได้เครือข่ายขยายความดีเพื่อจะทำอะไรเพื่อ ประเทศได้ เพราะฉะนั้นทุกขณะที่เราทำอาจจะดูเหมือนเป็นแค่การแยกขยะ อาจจะดูเหมือนไม่ได้มีมูลค่าอะไร เลย ถ้าเราเชื่อเรื่องสิ่งแวดล้อมก็คือเราเชื่อเรื่องมนุษย์เชื่อว่ามีจิตใจคิดถึงคนอื่น เช่นอย่างที่เราเจอกันวันนี้ เพราะพวกเรามีจิตใจคิดถึงคนอื่น และเชื่อว่าเป็นเรื่องของกันและกัน...ก็ขอเป็นกำลังใจให้กับคนที่มีความรักโลก รักสิ่งแวดล้อม ผมขอแบ่งพลังใจให้

➤ **คุณหงลักษณ์ สิทธิโชค** ผู้ปกครองโรงเรียนรุ่งอรุณ สิ่งที่ทำอยู่ก็สานต่อจากครูดุจค่ะ
ทุกครั้งที่ทางโรงเรียนทำเรื่องดีๆ ถ้าผู้ปกครองไม่สานต่อก็คงไม่ถึงดวงดาว ตอนนั้นทางโรงเรียนได้เชิญเข้าไป
ประชุมทีละห้องๆ ระดับอนุบาล ทางโรงเรียนนอกจากจะจัดเพื่อให้ดูว่าการเสริมสร้างวิชาการของโรงเรียนเป็น
อย่างไรแต่กลับพาผู้ปกครองแยกขยะตั้งตัวอย่างที่น้องเค้าแยกอยู่ เราทุกคนก็รู้สึกที่เราไม่เคยรู้เลยว่าการแยก
ขยะจะเป็นการสร้างมูลค่าได้ แล้วก็ลดขยะให้เหลือวันละ 20 กว่ากิโลฯ ดิฉันเองจากที่ลูกๆ 3 คนทำเรื่องแยก
ขยะและดิฉันเองก็สนใจจึงเอาตรงนั้นกลับไปทำที่บ้าน เริ่มจากทำอย่างไรไม่ให้ขยะมันรกสัก 15 วัน หาโถง 2
โบริมาแยกเริ่มจากถุงพลาสติก ขวดน้ำ และก็กระดาษ เป็นแบบนี้มาตลอด สัก 15 วันก็ส่งไปทางโรงเรียน แต่วัน
หนึ่งที่โรงเรียนปิดเทอมก็ไม่ว่าจะทำอย่างไรก็บอกกับทางกท. ให้มาขนไปเพียงขอให้เข้าอย่าเอาไปรวม เราแค่
เริ่มต้นจากเพียงเท่านี้ก็สามารช่วยกันลดขยะได้ และไม่ใช่เพียงดิฉันผู้ปกครองท่านอื่นก็ช่วยกันสานต่อเช่นกัน

➤ **คุณสินชัย เทียนศรี** - หากพูดถึงเรื่องของการไม่ใช้โฟม ก่อนนี้ตาวิเศษเราเคยทำ
เรื่องการรณรงค์การไม่ใช้โฟม แต่อยากให้การไม่ใช้โฟมมันมีเนื้อหาสาระให้พนักงานได้รู้ด้วยว่าไม่ใช้เพียงเป็น
แค่กฎบังคับ เด็กบางคนยังไม่รู้เลยว่าทำไมไม่ให้ใช้โฟม จริง ๆ การจัดการโฟมในบางประเทศเค้ามีกันแล้วแต่สิ่งที่
ตาวิเศษต่อต้านคือ เราไม่มีวิธีการบริหารจัดการโฟม จริง ๆ แล้วถ้ามีการจัดการโฟม หรือบรรจุภัณฑ์ทุกชนิดมันมี
ฟังก์ชันของมัน มันมีประโยชน์ของมันอยู่ที่เราหยิบมันมาใช้ได้ถูกวิธีหรือเปล่า ใช้เสร็จแล้วมีวิธีการจัดการมันรี
ปาว? トラバタイเมืองไทยเรายังไม่มระบบการจัดการที่ดีมันต้องช่วยกัน แต่อะไรที่มีการจัดการที่ดีแล้วนั้นแหละ
เราก็เอามาทำเป็นต้นแบบ ผมเคยฟัง**คุณเทียม โชควัฒนาว่า “ถ้าเราลั่นน้ำออก น้ำมันจะเข้า ถ้าเราด้น
น้ำเข้ามามันก็ออกไปอยู่เรื่อย”** ฉะนั้น ทำด้วยใจครับ.. คิดอยู่ในจิตของเราเพื่อวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ถ้าเราทำด้วยใจด้วยจิตที่บริสุทธิ์ และยึดถือ วิถีชีวิตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พอเราเป็นมิตรกับเค้าแล้วไม่
ว่าเราจะคิดอะไรก็ได้แต่โดยไม่ได้ตัดจริต ไม่ได้ทำให้คนเห็นว่าเราดีหรือเราเด่น เราเป็นนักสิ่งแวดล้อมเร็ดหู
แต่ตราบไตที่เราไม่มีสติ บางทีเราก็กะลอส แต่ถ้าเกิดกะลอส พระยังมีการปลงอาบัติเราก็กสามารถปลงหรือดูตัวเองใน
ทุกวันได้ว่าเราทำอะไรผิดไปครั้งต่อไปก็อย่ากะลอส อย่าพั้ง แต่ถ้าเกิดกะลอสหรือพั้งเพราะเหตุการณ์เฉพาะที่เรา
ต้องกินเราต้องบริโภคก็ไม่ต้องถึงขั้นฝืน ก็กินได้ แต่พอถ้าเรามีสติเราก็ก่อยทำต่อ เพราะเราฝืนไม่ได้ร่างกายเรา
ก็เหมือนกัน สังกม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ เราต้องตั้งคำถามไว้ในใจจะทำเรื่องสังคมเราก็กต้องอยู่ได้ เพราะฉะนั้น
เรายึดมั่นของเราไว้ตลอดแล้วไม่มีใครผิด ไม่มีใครไม่เคยทำผิด และไม่เคยมีใครสมบูรณ์แบบที่สุด เราเป็นนัก
สิ่งแวดล้อมแต่พอเราพลาดเราก็กมองย้อนกลับมาเราต้องทำให้ได้ ตั้งแต่ผมทำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาชีวิตความ
เป็นอยู่ทุกอย่างดีขึ้น มีเพื่อนมากขึ้น มีมิตรมากขึ้น สิ่งที่ทำให้เป็นทุกวันนี้ได้เพราะผมไปเห็นมาเยอะ และก็ไป
เรียนรู้แล้วก็เอาข้อมูลทีเค้ามีอยู่นั้นไปบอกต่อ เป็นแค่ messenger ส่งต่อ เหมือนอย่างที่เรามาร่วมงานกันวันนี้
เพียงเรากล้าบอกต่อคนที่บ้านว่าวันนี้เราได้เรียนรู้อะไรบ้าง เช่น ปริมาณของการเรียนรู้คือ **ส่วนสำคัญคือ การ
กล้าบอกต่อ แล้วสิ่งดี ๆ จะขยายต่อไป**

➤ **คุณกิตติยา โสภณพนิช** – เคยมีนักธุรกิจคนหนึ่งถามคุณหญิงกัลยา สิ่งที่เราพบทุกข์
กำลังพยายามทำอยู่คือการปลูกป่าให้กับมาเขียวนุคตสมบูรณในประเทศไทยคงไม่มีวันสำเร็จได้ถ้ามีคนตัดป่าอยู่
แต่คุณแม่ได้ตอบกลับไปบอกว่า ถ้าในประเทศไทยมีคนตัดต้นไม้ 1 ล้านคน แต่ว่าอีก 62 ล้านคนที่เหลือปลูก
ต้นไม้เพียงแค่นละต้นเดียวยประเทศไทยก็น่าจะกลับมาเขียวชอุ่มได้เหมือนเดิม และนั่นคือสิ่งที่มูลนิธิราชพฤกษ์
ได้ทำมาตลอด 22 ปี เราไม่สามารถห้ามคนไม่ให้ตัดป่าได้แต่เชื่อมั่นว่าเราสามารถปลูกต้นไม้ในใจคนได้ ให้คน

เห็นคุณค่าของต้นไม้และก็รักต้นไม้ได้ สุดท้ายก็อยากขอยืมคำของท่าน**อาจารย์ระพี สาคริก**ที่กล่าวว่า “**ในโลกที่เราเปลี่ยนแปลงได้เพียงคนเดียวเท่านั้น นั่นก็คือ ตัวเราเอง**”

➤ **คุณปารีณา ประยุกต์วงศ์** - สิ่งแรกคือการเริ่มที่ตัวเราเอง และชวนเพื่อน ความสำเร็จของสำนักงานสีเขียวสำเร็จด้วยความเป็นเพื่อน เราต้องหาองค์ความรู้จากเพื่อน ๆ เช่น ธนาคารต้นไม้ เจนโก้ ชมรมผู้ผลิตกล่องเครื่องดื่ม องค์กรก๊าซเรือนกระจก แม้กระทั่งเดอะเนทเวิร์คเองก็ต้องการเพื่อนอย่างพวกท่าน (ผู้เข้าร่วมเสวนา) เราต้องสร้างความร่วมมือด้วยการร่วมกันทำแล้วจะประสบความสำเร็จจริง ๆ สุดท้ายอยากจะให้ทุกคนช่วยกันคิดว่าเราจะทำอย่างไรกับองค์กรของเราเองต่อไป

4. เปลี่ยนตัวชีวิตเป็นตัวชีวิตก็สามารถเปลี่ยนโลกได้ : **วิพากษ์และสรุปการเสวนา** โดย **คุณปรกรณ์ เลิศเสถียรชัย** นักวิจัยสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

➤ ผมเห็นชื่องานแล้วน่าสนใจมาก ชื่องาน...ให้สำเร็จด้วยความร่วมมือ คำว่า ความร่วมมือเปลี่ยนเป็นคำอื่นก็ได้ความหมายเหมือนกัน เช่น ความรู้สึกร่วมกัน ความร่วมเป็นร่วมตาย ความร่วมมือมันไปด้วยกันได้หมด มันทำให้เห็นว่าเรื่องของ Green Office ซึ่งมันสามารถเริ่มได้จากตัวเราแต่ซักระยะมันจะเกิดการแผ่ขยายไปข้างในและก็ต้องเชื่อมโยงไปสู่คนรอบข้าง อย่างไรก็ตามตามตัวของ CSR หรืออะไรก็แล้วแต่ไม่ใช่ทำแล้วรู้สึก feel good or goody หรือรู้สึกว่าได้ทำความดี จริง ๆ แล้วเราทุกคนเห็นว่าสังคมเด็ตร้อนยังไ้โลกเด็ตร้อนยังไ้ จริง ๆ แล้วการเริ่มต้นจากตัวเราเองแล้วเชื่อมโยง ตัว หัวใจ สองมือ เข้าด้วยกัน ที่กล่าวว่าเมื่อสองอาทิตย์ที่ผ่านมาได้มีการสัมมนาที่จุฬา เรื่องหมู่บ้านคลิตี้ ที่ได้มีการโอดครวญต่อภาครัฐเรื่องผลกระทบที่เค้าได้รับผลกระทบจากของเสียที่เป็นตะกั่วทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาช้า ผู้ใหญ่ก็ได้รับผลกระทบสุขภาพ

➤ วันนี้ที่เรามาคุยกันเราตั้งใจจะให้พ้นจากสภาวะของการตบหัวแล้วลูบหลัง ถ้าเราพ้นสภาวะนี้ได้เรื่องของ การเปลี่ยนแปลงมันก็จะเกิด หากพูดเรื่องการเปลี่ยนแปลงแล้วโลกเรา สังคมเรามันอยู่ไม่ได้ แต่ถ้าเราช่วยกันคิดคนละเล็กคนละน้อยว่าเราจะช่วยกันยังไ้ มันก็จะเกิดความร่วมมือกัน ความร่วมมือมันเกิดจากความร่วมใจเกิดจินตนาการ มันทำให้เราสามารถมองไกล เป็นจินตนาการที่มาพร้อมองค์ความรู้เปลี่ยนแปลงสังคม เปลี่ยนพฤติกรรมของการทำธุรกิจเพื่อสังคมที่ดีขึ้น มันไม่ใช่เพียงเป็นเรื่องของการลด cost ซึ่งมันเป็นสิ่งที่ได้อยู่แล้ว แต่ถ้าเราสร้างมันจากใจมากขึ้นแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงแล้วอย่าไปยึดติดว่าต้องมีตัวชีวิต เพราะตัวชีวิตเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่เป็นทิศทาง แต่ที่สำคัญคือ **การปรับเปลี่ยนตัวชีวิตให้เป็น ตัวชีวิตของเรา** เราเปลี่ยนแปลงมันได้มัย ถ้าวิถีชีวิตและวิธีคิดที่เปลี่ยนแปลงมันจะทำให้เราเห็นว่าตัวธุรกิจและอุตสาหกรรมโยงเป็นส่วนรวมของโลก ดังนั้นทำให้เราเห็นว่า Green Office มันสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือ ความร่วมใจ และก็ร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน พอบอกมาให้สำเร็จมันไม่ได้แปลว่าพรุ่งนี้ต้องสำเร็จนะเพราะมันไม่ได้มีสูตรตายตัว

5. เปิดเวทีแลกเปลี่ยนจากผู้เข้าร่วมเสวนา

➤ กลุ่มสมบูรณกรู๊ป เราเริ่มจากที่เราจะช่วยลดภาวะโลกร้อนอย่างไร

เพราะโรงงานเราเป็นโรงงานอุตสาหกรรม เกี่ยวกับเหล็กเราก็ปล่อยคาร์บอนฯค่อนข้างจะมาก ก็ได้จากความคิดง่าย ๆ เริ่มจากพนักงานในโรงงาน สิ่งที่เราที่ใกล้ตัวเราก่อนเช่น กล้องโฟม ปกติทุกปีในวันที่ 1 พฤษภาคม โครงการของขวัญวันแรงงาน เป็นโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตซึ่งปีที่แล้วพนักงานก็เสนอโครงการโรงงานปลอดโฟม ก็เป็นการเริ่มต้นที่ตัวพนักงาน ซึ่งมีการตกลงว่าเราจะไม่มีการใช้โฟม ซึ่งในตอนเช้าช่วงเช้าพนักงานเข้าโรงงาน รมภ.จะมีหน้าที่ตรวจว่าใครมีกล้องโฟม ถ้ามี รมภ.จะนำถุงพลาสติกมาเปลี่ยนให้ ถ้าใครปฏิเสธอาหารก็ต้องวางไว้ที่ป้อมยาม รมภ. แล้วตอนเย็นมารับออกไป จากความเข้มงวดของ รมภ.เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้โครงการได้ผลและ ณ ตอนนี โฟมไม่มีในโรงงานแล้ว พนักงานไม่เคยมีใครบอกว่าลิ้ม จะซื้ออาหารอะไรก็เอาถุงพลาสติกไปใส่

➤ ธนาคารตันไม้-ธกส. ขอให้กำลังใจท่านวิทยากรและเครือข่ายองค์กรทุกท่าน

ที่เข้าร่วม สิ่งหนึ่งที่ผมอยากแลกเปลี่ยนคือ เรื่องของการสร้างแรงบันดาลใจ เพราะโลกของเราทุกวันนี้ต้องใช้มาตรการในการจูงใจเข้ามาช่วยเพื่อรักษาโลกใบนี้ไว้ให้กับลูกหลานในอนาคต สิ่งที่เราองค์กรหรือสังคมร่วมกันทำได้คือ อยากให้ทุกคนช่วยกันให้กำลังใจเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการจะทำให้โลกใบนี้อยู่ได้นาน ๆ ยกตัวอย่างอย่างเช่น ธกส. มีพนักงานอยู่ 5000 คน มีเกษตรกรอยู่ 5000000 คน เราก็มีกลุ่มเกษตรกรที่เป็นผู้ผลิตที่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดโลกร้อน ฉะนั้นการจะทำให้พื้นที่เพิ่มสีเขียวได้มากขึ้นคือ การปลูกต้นไม้ในใจคน โดยเราชี้ให้เห็นคุณค่าของต้นไม้ว่า ต้นไม้ให้ประโยชน์อะไรกับโลกใบนี้ กับประเทศของเรา กับชุมชนของเรา กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวเรา เช่น การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความเข้าใจ เมื่อคนเข้าใจทุกคนก็ช่วยกันปลูกต้นไม้โดยไม่คิดถึงค่าตอบแทน โดยไม่หวังผลอะไร ฉะนั้นผมอยากจะทำทุกองค์กรว่า นอกจากมาตรการการจูงใจให้คนลด ละ หรือเลิกทำให้โลกร้อนต้องสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับพนักงาน โดยเฉพาะพนักงานที่เค้าทำที่เค้าไม่ได้ต้องการเงินค่าตอบแทน แต่เค้าต้องการขวัญ กำลังใจที่มีคุณค่าต่อชีวิตเค้าเท่านั้นเอง ดังนั้นการปลูกต้นไม้ไม่ต้องเริ่มด้วยการปลูกต้นไม้ในใจเราเอง ครอบครัวของเรา องค์กรของเรา เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับโลกใบนี้

➤ MOCAP พอฟังแล้วก็คิดว่ามีหลายอย่างที่สามารถนำกลับไปทำได้ สองคือเรื่องของการ

แยกขยะ สามเรื่องของแรงบันดาลใจ ข้อมูลที่ได้วันนี้ น่าจะสามารถนำไปทำเป็น Screen Server ได้เพื่ออย่างน้อยไปสร้างแรงบันดาลใจให้กับกลุ่มคนกลุ่มใหม่ได้ และในยุคนี้การดาวน์โหลดข้อมูลสามารถทำได้ง่ายทำให้สามารถเป็นช่องทางในการเผยแพร่ความรู้ เผยแพร่วิธีการ หรือตัวอย่างอย่างที่เราทำ เช่น การพกตะเกียบ ช้อน แก้วน้ำ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้ก็ทำได้เลย ซึ่งเป็นตัวอย่างง่ายๆที่ทางองค์กร/บริษัท ทำให้เกิดประโยชน์และสามารถทำได้รวมถึงสื่อถึงคนทั่วไปได้ สิ่งที่เราอยากประชาสัมพันธ์คือ บริษัทเราเป็น Call Center สิ่งที่เราทำอยู่คือ เราพยายามสร้างงานให้กับคนพิการเนื่องจากเป็นงานที่อยู่กับที่ใช้เฉพาะปาก(สนทนา) และมีมือ(พิมพ์คอมพิวเตอร์) ซึ่งสามารถเป็นการทำงานที่ทำได้ที่บ้าน ถ้าเราสามารถสร้างตรงนี้ได้ดีเราก็สามารถคืนคนสู่สังคม ซึ่งงานแรกๆที่ทำได้ งานสแกนภาพเก่าที่เราต่างเก็บกันไว้ ซึ่งเราก็สแกนไว้แล้วให้น้องที่มาทำงาน(คนพิการ) เป็นคนลงข้อมูล นี่คือนี่ที่บริษัทเราคิดว่าสามารถจะช่วยอะไรคืนกลับสังคมได้บ้าง

➤ **UPS** ผู้บริหารได้รับการจุดประกายเกี่ยวกับการคัดแยกขยะจากโรงเรียนทอสี จึงบอกในองค์กรว่า ต้องทำ และได้รับการตอบรับที่ดีจากพนักงานและแม่บ้านสำนักงานด้วย ซึ่งก็มีการประชาสัมพันธ์ภายในองค์กร เช่น วันนี้ขายขยะได้ก็บาทก็เขียนขึ้นบอร์ดทุกๆสองอาทิตย์ เงินที่ได้ก็รวมกันคิดในองค์กรว่าจะเอาไปทำอะไรต่อเพราะเงินที่ได้คือเงินของทุกคน ดังนั้นการตัดสินใจก็เป็นของพนักงานเพื่อจะบอกว่าเอาไปทำอะไรซึ่งเมื่อซาวนเสียงของพนักงานกว่าครึ่งปี ก็จะมีแนวโน้มด้านของการนำเงินไปบริจาคและมีการต่อยอดไปที่บ้านของแต่ละคน

➤ **CP** การทำไบโอดีเซลจากน้ำมันที่ใช้แล้ว และก็มีเรื่องของผลกระทบต่อพลังงาน การปลูกป่าเพราะไม้ที่เราใช้ในกระบวนการก็เป็นต้นไม้ที่ไม่ได้มาจากป่าธรรมชาติเป็นไม้ที่มาจากป่าปลูก อีกเรื่องหนึ่งคือ เรื่องของคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ซึ่งก็ได้ทำอยู่หลายผลิตภัณฑ์ เช่น ไม้ ข้าว ซึ่งตัวเลขที่จะได้จะออกมาให้เห็นกันในปลายปีนี้ ซึ่งแต่ละผลิตภัณฑ์จะมี คาร์บอนฟุตพริ้นท์ที่แฝงอยู่ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง

➤ **การค้าระหว่างประเทศ** ทำเรื่องข้าวตราฉัตร ในออฟฟิศเราก็พยายามประหยัดพลังงานมากๆ เรื่องของการใช้กระดาษเราพยายามที่จะใช้ให้คุ้มคำหรือไม่ใช้เลยก็จะใช้ทางด้านดิจิทัลแทน นอกจากนี้บริษัทของเราก็ได้มีการสนับสนุนนักเรียนนักศึกษาที่ไปแข่งกีฬาโอลิมปิกทุกๆปีที่มีมา ปีนี้เป็นปีที่ 6 เพราะเราเชื่อมั่นว่านักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความภาคภูมิใจของเราในการสร้างกำลังของชาติ เพราะทุกปีเราสังเกตว่านักเรียนนักศึกษาที่เราสนับสนุนได้เหรียญทองกลับมาคือความภาคภูมิใจของเรา

➤ **โรงเรียนแสนสนุกไตรทักษะ** วันนี้มาก็ได้กำลังใจว่าทุกอย่างที่ทำไม่ได้สำเร็จอย่างรวดเร็ว สิ่งที่ทำทางโรงเรียนกำลังทำคือ พยายามทำทุกอย่างให้เป็นองค์รวมตั้งแต่สั่งข้าวจากซาวนา ปรับปรุงดินที่โรงเรียนให้เด็กนักเรียนปลูกผัก และก็ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเช่น เรื่องการเลิกใช้โฟม ส่วนตัวแล้วภูมิใจและคิดว่าคนเดี๋ยวสามารถปลูกต้นไม้ได้หมื่นต้นปลูกมาตั้งแต่ปี 2529 เลยอยากจะบอกว่าพื้นที่สีเขียวอยู่ที่ใจ และที่มาร่วมงานวันนี้ก็จะนำความคิด ความรู้ที่ได้ไปบอกผู้ปกครองว่า ต่อไปพาเด็ก ๆ ลูก ๆ ไปไหนก็อย่าลืมเอาต้นไม้ไปปลูกด้วย ต่อไปก็จะชวนกันเป็นเครือข่าย

เอกสารแนบที่ 2 กำหนดการเสวนาเดอะเนทเวิร์คครั้งที่ 2/2552

- 12.30-13.00 ลงทะเบียนและเดินชมนิทรรศการ
- 13.00-13.05 กล่าวต้อนรับ
โดย มร.โจเซฟ เบ็ค รองผู้จัดการทั่วไป โรงแรมบันยันทรี กรุงเทพฯ
- 13.05-13.10 กล่าวรายงานและแจ้งวัตถุประสงค์ของการเสวนา
โดย คุณเกษม กิตติอำพน คณะกรรมการ เดอะเนทเวิร์ค (ประเทศไทย)ช
- 13.10-13.45 ปาฐกถาเรื่อง
"นโยบายความร่วมมือสร้างกรุงเทพฯเมืองน่าอยู่"
โดย ดร.ประกอบ จีรกิติ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- 13.45-15.00 บรรยาย เรื่อง
**"Green Office through Partnerships
และคำนวณการปล่อย Co2 อย่างง่าย"**
โดย คุณ เวินแมน หลิว และ คุณดลิตา กระจวานชิต
นักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม จาก Stockholm Environmental Institute
- 15.00-15.30 พักรับประทานอาหารว่าง และรู้จักเครือข่ายพัฒนา Green Office
- 15.30-16.40
เสวนาแลกเปลี่ยน
**"Green Office Through Partnerships:
ปัจจัยความสำเร็จคือความร่วมมือ"**
(1) การจัดการขยะเหลือศูนย์ (Zero Waste Management)
โดย คุณอภิวัฒน์ เจริญอักษร โรงเรียนรุ่งอรุณ
(2) การส่งเสริมการใช้และบริโภคทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
(LCA and Sustainable Consumption)
โดย คุณสินชัย เทียนศิริ ผู้จัดการฝ่ายสิ่งแวดล้อม
บริษัท เต็ดตรา แพ็ค (ประเทศไทย) จำกัด
(3) ปัจจัยสำเร็จของการทำกิจกรรมเพื่อสังคมด้านสิ่งแวดล้อม
(CSR for Environmental Program and Activities)
โดย คุณกิตติยา โสภณพนิช ผู้จัดการมูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์
ดำเนินรายการโดย คุณปาริณา ประยุกต์วงศ์ เดอะเนทเวิร์ค (ประเทศไทย)
- 16.40-16.50 วิพากษ์และสรุปการเสวนา
โดย คุณปกรณ์ เลิศเสถียรชัย นักวิจัย
สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 16.50-17.00 กล่าวปิดการเสวนา และ พร้อมมอบประกาศนียบัตรการเข้าร่วมเสวนา

ภาคธุรกิจ

1. เครือเจริญโภคภัณฑ์(กลุ่มธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรมและอาหาร)
2. ซี.พี.อินเตอร์เทรด จำกัด
3. โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย)
4. ไทยคราฟท์ แฟร์เทรด จำกัด
5. บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
6. พญาฯ เรียวเอสเตท จำกัด (มหาชน)
7. ยูนิค ไมนิ่ง เซอร์วิสเซส บมจ.
8. สวิฟท์ จำกัด
9. อีสเอเชียติก (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
10. เอ็นโอเค พร็อพเพอร์ตี้คอมโพเนนท์(ประเทศไทย) จำกัด
11. ABB Limited
12. Document Parcel Express Co., Ltd.
13. Electrolux Thailand Co., Ltd.
14. Happytime
15. Rise Project Co., Ltd.
16. Rockworth PLC.
17. TTIS Company Limited
18. Surcebynet PTE LTD

ภาคประชาสังคมและการศึกษา

19. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
20. ธนาคารแห่งประเทศไทย
21. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
22. มหาวิทยาลัยมหิดล
23. โรงเรียนรุ่งอรุณ
24. สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ
25. สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและพัฒนา
26. สถาบันวิจัยสังคม จุฬาฯ
27. โรงเรียนแสนสนุกไตรทัชชะ
28. สถานเอกอัครราชทูตอังกฤษ
29. Sustainability Asia - Senior Associate / AtKisson Group
30. Kenan Institute Asia
31. มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย
32. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
33. สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร

ก. ข้อมูลทั่วไป

- ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถาม(กลุ่มตัวอย่าง)ในการเข้าร่วมเสวนาครั้งนี้เป็นกลุ่มบุคคลที่เข้าร่วมเสวนา เดอะเนทเวิร์คเป็นครั้งแรก
- ได้รับข้อมูลข่าวสารจากอีเมลล์/จดหมายข่าวเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาจากนั้นเป็นการรับทราบจากเว็บไซต์ www.ngobiz.org สื่อมวลชน(กรุงเทพธุรกิจ) และจากเครือข่ายกัลยาณมิตร
- ส่วนใหญ่ผู้ที่ตอบแบบสอบถามไม่เคยได้รับจดหมายข่าวต้นธารฯ และมีความประสงค์จะรับจดหมายข่าว โดยได้รับอีเมลล์ที่ต้องการรับข่าวสารกลับมายังเดอะเนทเวิร์คด้วย
- ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเคยเยี่ยมชมเว็บไซต์ www.ngobiz.org และ www.csri.or.th

ข. ระดับความพึงพอใจในการจัดเสวนาเดอะเนทเวิร์ค

- ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจในช่วงของการเสวนาแลกเปลี่ยนเรื่อง “Green Office Through Partnerships: ปัจจัยความสำเร็จคือความร่วมมือ” รวมถึงการนำเสนอและ ความรู้ที่ได้จากวิทยากรทั้ง 3 ท่าน คือ คุณอภิสิทธิ์ เจริญอักษร คุณสินชัย เทียนศิริ และคุณกิติยา โสภณพนิช ในระดับดีถึงดีมาก
- ส่วนในช่วงของการบรรยาย “Green Office Through Partnerships และการ กำหนดการปล่อย Co2 อย่างง่าย ๆ” โดย Stockholm Environmental Institute อยู่ในระดับปานกลางถึง ขึ้นดี ซึ่งเป็นระดับความพอใจเท่ากับช่วงของ “นโยบายความร่วมมือสร้างกรุงเทพฯเมืองน่าอยู่”

ค. การนำความรู้จากการเสวนาไปใช้ประโยชน์

1. การนำประโยชน์ไปปรับใช้ในงาน

- นำแนวคิด วิธีการประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ นำไปใช้ที่บ้าน ที่ทำงานและโรงเรียนของลูก
- ได้ความรู้ใหม่ๆ แต่บางเรื่องยังเป็นเรื่องไกลตัวมากต่อการนำมาปรับใช้กับองค์กร
- Basically Starting from myself and will go through other people for LCA
- จัดทำโครงการใน office , บ้าน
- เผยแพร่ความรู้ต่อ
- คิดจะเริ่มแยกขยะอย่างจริงจังโดยจะเริ่มจากที่บ้านก่อนและจะพยายามขยายออกไปโดยมีจุดยืนที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
- แนวคิดในการชักชวนให้เพื่อร่วมงานสนใจในเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแยกขยะ ภายในสำนักงาน
- หลักการของ คาร์บอนมิชชั่น
- ต่อยอดสิ่งที่ทำอยู่ให้ลึกขึ้น (โครงการแยกขยะ) ได้กำลังใจขึ้น

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดเสวนาครั้งนี้
 - ส่วนของกทม.ได้ประโยชน์น้อย เพราะห่างไกลจากหัวข้อการสัมมนาไม่เป็นรูปธรรมต่อการปฏิบัติ
 - Almost Excellent !
 - เนื้อหาน่าสนใจแต่น่าจะมีการ Share ประสบการณ์จาก Office ต้นแบบ
 - ดีค่ะ แต่ควรจะมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้
 - ระยะเวลาในการจัดงานนานเกินไป ทำให้หลังช่วงพักคนจะกลับบ้านไปก่อนมากได้ความรู้ไปไม่ครบ ควรจัดระยะเวลาสั้นลงแต่อาจจัดบ่อยขึ้น
3. หัวข้อหรือประเด็นที่อยากให้มีการจัดขึ้นในอนาคต
 - Real Activity and Volunteer
 - Green Life in everyday
 - การออกแบบวิธีปลูกฝังจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมในผู้คน
 - Green Value Chen
 - Climate Change = Water Change
 - Tree Bank

ง. คำถามเพื่อใช้ในการพัฒนาเสวนาเดอะเนทเวิร์คครั้งต่อไป

1. กิจกรรมหรือโครงการที่ทำเกี่ยวกับ Green Office หรือสิ่งแวดล้อม ภายในองค์กร?
 - แยกขยะหยาบๆ เช่น กระดาษ พลาสติก
 - ในกระบวนการทำงาน
 - ประหยัดพลังงาน
 - Recycle paper
 - Save energy Save electric Save water(close at lunch time)
 - Sent e-mail in stead of fax or letter
 - Green Spirit : การแยกกระดาษ/ขยะ ประหยัดไฟ/ประหยัดพลังงาน
 - ใช้กระดาษครบ 2 หน้า
 - ปิดไฟตอนพักเที่ยง
 - แยกลูกแม็ค
 - ปิดหน้าจอคอมพิวเตอร์หลังใช้งาน
 - ใช้ลรรจุภัณฑ์ที่ช่วยลดปริมาณขยะในโลกได้ด้วย
 - ทำโครงการธนาคารต้นไม้
 - โครงการแยกขยะ
 - โครงการปิดไฟ ปิดแอร์ เมื่อไม่ใช้/พัก
2. การดำเนินการและความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรมของท่านเป็นไปในลักษณะใด
 - ส่วนใหญ่การดำเนินการและความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรมของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาภายในองค์กรของตนเอง นอกจากนั้นเป็นเป็นการพัฒนาร่วมกับองค์กรภาคีอื่นๆ เช่น SVN, The NETWORK

3. ปัจจัยใดที่จำเป็นและต้องการเพื่อพัฒนาโครงการ/กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของท่าน

- ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัจจัยที่จำเป็นและต้องการเพื่อพัฒนาโครงการ/กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมว่าอันดับหนึ่งคือ องค์กรความรู้ กลยุทธ์ เทคนิค เครื่องมือพัฒนาโครงการ และการออกแบบกิจกรรม/โครงการ รองลงมาเป็นภาคี หน่วยงาน องค์กร บุคคลร่วมกันพัฒนาและช่องทางเผยแพร่กิจกรรม/โครงการ